

Godišnje izvješće 2002

HT- Hrvatski Telekom

HT Hrvatski
Telekom

HT - Hrvatske Telekomunikacije d.d.
Andrije Hebranga 32-34, HR-10 001 Zagreb

Sadržaj

FINANCIJSKI POKAZATELJI

Rezultati poslovanja (milijuni kuna)	Promjena	2002	2001
Prihodi	11.14%	7,544	6,788
Kapitalizirani vlastiti troškovi	-70.66%	49	167
Ostali prihodi	24.72%	111	89
Ukupni prihodi od osnovne djelatnosti	9.37%	7,704	7,044
Materijalni troškovi	4.58%	-2,170	-2,075
Troškovi osoblja	4.41%	-1,278	-1,224
Smanjenje vrijednosti, amortizacija i otpis dugotrajne imovine	8.20%	-1,307	-1,208
Umanjenje vrijednosti dugotrajne materijalne imovine iz procjene		-	-1,142
Otpis kratkotrajne imovine	-21.60%	-98	-125
Ostali troškovi	5.11%	-679	-646
Ukupni troškovi iz osnovne djelatnosti	-13.83%	-5,532	-6,420
Dobitak iz osnovne djelatnosti	-	2,172	*624
Dobitak financijske godine	-	1,864	*310

Imovina i obveze (milijuni kuna)	Promjena	2002	2001
Dugotrajna imovina	0.30%	10,618	10,586
Kratkotrajna imovina	38.39%	4,618	3,337
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	-4.55%	21	22
Kapital i rezerve	16.13%	13,198	11,365
Dugoročne obveze	-29.45%	726	1,029
Kratkoročne obveze	-14.51%	1,143	1,337
Odgodeno plaćanje troškova i prihod budućih razdoblja	-11.21%	190	214
Ukupno imovina i obveze	9.41%	15,257	13,945

Financiranje	Promjena	2002	2001
Neto novčani priljev iz poslovnih aktivnosti	3.44%	2,828	2,734
Neto novčani odljev iz investicijskih aktivnosti	-29.03%	-1,799	-2,535
Neto novčani odljev/priljev iz financijski aktivnosti	-	-502	5

Pokazatelji	2002	2001
Koeficijent obrtaja imovine	50.49%	*50.51%
Koeficijent tekuće aktivnosti	4.04	2.49
Koeficijent financijske poluge (ukupne obveze/upisani kapital)	0.25	0.32
Rentabilnost kapitala (ROE)	14.12%	*2.73%
Rentabilnost imovine (ROA)	12.22%	*2.22%
Rentabilnost prodaje (ROS)	24.19%	*4.33%

*Na podatke za 2001. utjecala je procjena imovine.

4	Uvod Pismo predsjednika Uprave Uprava HT-a Izvešće o obavljenom nadzoru vođenja poslova Društva u 2002. godini
16	HT u 2002. godini Komentari i analize financijskog poslovanja Razvoj ljudskih resursa Poslovna jedinica za nepokretnu mrežu Poslovna jedinica za pokretne komunikacije Poslovna jedinica za online
30	Financijska izvješća za godinu zaključenu 31. prosinca 2002. godine Profil društva Izvešće ovlaštenog revizora Konsolidirani račun dobitka i gubitka HT Grupe Račun dobiti i gubitka HT d.d. Konsolidirana bilanca HT Grupe Bilanca društva Konsolidirano izvješće o tijeku novca HT Grupe Izvešće o tijeku novca HT d.d. Konsolidirano izvješće o promjenama glavnice HT Grupe Izvešće o promjenama glavnice HT d.d. Bilješke uz financijska izvješća
70	Indeks pojmova

Uvod

- 6 Pismo predsjednika Uprave
- 10 Uprava HT-a
- 12 Izvješće o obavljenom nadzoru vođenja poslova Društva u 2002. godini

Komunikacija je osnova partnerstva.

Hrvatski Telekom d.d., vodeći davatelj telekomunikacijskih usluga u Hrvatskoj, neprekidno uvodi vrhunske tehnologije koje ga svrstavaju uz bok najjačim tvrtkama na svjetskom telekomunikacijskom tržištu. Još je jedna godina uspješno zaključena zahvaljujući dobroj koordinaciji poslovnih jedinica, ali i napretku u brizi o korisnicima uz svijest da komunikacija oduvijek uvjetuje suvremene društvene trendove.

Pismo predsjednika Uprave

6

Poštovani dioničari,

osobito mi je zadovoljstvo predstaviti Godišnje izvješće Hrvatskog Telekomu za 2002. godinu.

U stabilnom makroekonomskom okruženju, uz rast realnog BDP-a od 5,2%, poslovanje HT-a je i dalje bilo uspješno te je raslo iznad stope rasta ukupnog hrvatskog gospodarstva. Konačne rezultate možemo ocijeniti vrlo dobrim: povećani su prihodi i dobit iz osnovne djelatnosti, zadržana je vodeća pozicija u svim segmentima telekomunikacijske industrije, ostvaren stabilan novčani tok i poboljšani ključni financijski pokazatelji te je uspješno nastavljen proces transformacije HT-a i ostvarenja zacrtane strategije.

Godina 2002. je obilježena daljnjim razvojem u području pokretnih komunikacija i internetskih usluga. Zbog izuzetne interakcije s građanima Hrvatske te 3,5 milijuna korisničkih odnosa, ulogu HT-a gledamo šire: i kroz daljnju informatizaciju i edukaciju postojećih i novih korisnika u zemlji.

Po prvi put predstavljamo konsolidirana financijska izvješća Grupe HT (HT); krajem 2002. godine osnovano je društvo HT mobilne telekomunikacije d.o.o., u 100%-tnom vlasništvu Hrvatskih telekomunikacija d.d. (HT d.d.). Novoosnovano društvo je počelo s operativnim poslovanjem naknadno, na dan 01. 01. 2003. godine, pa su stoga financijska izvješća za 2002. godinu Grupe HT i HT d.d. gotovo identična. S novim brandom "HTmobile" te s određenom dozom veće samostalnosti i fleksibilnosti, novoosnovano društvo će unutar Grupe HT uspješno nastaviti s daljnjim razvojem sustava osobnih komunikacija.

Dakle, HT i dalje drži vodeću poziciju u sva tri segmenta telekomunikacijske industrije s rastom prihoda iz osnovne telekomunikacijske djelatnosti od 11,1% koji

u konačnici iznosi 7,5 mlrd kuna. Tako su nepokretne mreže zabilježile rast prihoda od 7,1%, pokretne komunikacije od 24,2% dok je segment Internet i podatkovne usluge zabilježio pad prihoda od 1,1% (unutar čega su prihodi od internetskih usluga ostvarili rast od 44,8%).

I dobit iz osnovne djelatnosti kao i konačna neto dobit HT-a su znatno povećani u odnosu na 2001. godinu (neto dobit povećana s 310 mil kuna na 1,86 mlrd kuna). Dok je dobar dio tog povećanja zasigurno rezultat naših poslovnih uspjeha u 2002. godini, najveći dio razlike u računovodstvenoj dobiti je nastao i kao posljedica znatnih jednokratnih nenovčanih rashoda HT-a u 2001. godini (usklađenje vrijednosti određene dugotrajne imovine u 2001.g.).

Zbog velikog naglaska Društva na transformaciju, unapređenje internih procesa, na edukaciju zaposlenih i pozicioniranje na tržištu u 2002. godini, neke kategorije troškova su porasle. No, s druge strane postignute su i određene uštede, prvenstveno u području nabave, zaliha i transporta.

I dalje ostvarujemo snažan i stabilan novčani tok iz poslovnih aktivnosti (ostvaren rast od 3,4%). Dio tog novčanog toka u 2002. godini iskorišten je za značajne investicije (iznad razine godišnje amortizacije) te prijevremenu otplatu velikog dijela financijskih obveza. Imovina Grupe HT narasla je za 9,4% dok je stavka Kapital i rezerve zabilježila rast od 16,1%. Svi ključni financijski pokazatelji su unaprijeđeni, tako npr: Povrat na vlasničku glavnica iznosi 14,1%, a pokazatelj Ukupne obveze/ukupna imovina iznosi 13,5%.

Glavne karakteristike poslovanja segmenta nepokretne mreže u 2002. su: stabilnost, unapređenje kvalitete usluga, repozicioniranje na tržištu, poboljšanje

Ivica Mudrinić,
predsjednik Uprave

"Timski rad je vrijednost Hrvatskog Telekomu: u tom smislu, osobito mi je zadovoljstvo što smo tijekom 2002. godine kompletirali Upravu. Ovim potezom zaokružili smo četiri godine dug ciklus transformacije od komunalne infrastrukture u modernog telekom operatera. Danas telekomunikacije u Hrvatskoj obilježavaju osobnost, univerzalna dostupnost i multifunkcionalnost."

infrastrukture te pripreme za deregulaciju. Značajnija postignuća u tom pravcu su: stvaranje tržišno prepoznatljivog branda "HTtel", provođenje nekoliko uspješnih kampanja, unapređenje određenog broja postojećih i uvođenje novih usluga, potpisivanje ugovora s ključnim korisnicima, skraćivanje rokova izvršenja pojedinih usluga te smanjenje lista čekanja. Posebno ističem da je znatnim ulaganjima nepokretna mreža 100% digitalizirana.

Segment pokretnih komunikacija obilježava konstantno uvođenje novih usluga, daljnji rast te naša vodeća pozicija na tržištu. Rastom broja korisnika od 41,9% te prihoda od 24,1% uspjeli smo zadržati vodeću poziciju na tržištu. Krajem godine ukupni tržišni udio HTmobilea iznosi 53%. Godinu 2002. obilježile su također i značajne investicije i razna tehnička unapređenja, tako npr. na dan 31. 12. 2002. godine Cronet GSM mreža pokriva oko 91% teritorija te 96% populacije u Hrvatskoj. Kao što sam već napomenuo, poslovanje pokretnih komunikacija od 1. siječnja 2003. godine preneseno je na novoosnovano društvo HTmobile - u 100%-tnom vlasništvu HT-a d.d.

Prihodi segmenta Internet i podatkovne usluge su ukupno na razini prošle godine, ali s izrazito jakim rastom segmenta internetskih usluga. Iako taj segment iz godine u godinu bilježi vrlo visok rast (npr. povećanje prihoda u odnosu na 2001. od 44,8%), ukupno gledajući još je uvijek vrlo slaba penetracija. Zbog toga konstantno ulažemo u popularizaciju Interneta te uvodimo nove

usluge, i u području pristupa i u području sadržaja. Broj posjeta, inače najposjećenijem hrvatskom portalu, Moj HTnet, porastao je za 54,6%.

U svrhu stvaranja nove vrijednosti za Društvo i naše dioničare, pored usmjerenosti na rast, i dalje uspješno nastavljamo s projektima transformacije i to u smjeru podizanja efikasnosti, iskorištavanja sinergijskih mogućnosti te redistribucije odgovornosti. Prenijeli smo poslovanje pokretnih komunikacija te započeli veliku regionalnu transformaciju. Novom regionalnom organizacijom cjelokupni teritorijalni sustav upravljanja poslovanjem više od 20 telekomunikacijskih centara zamjenjujemo sustavom upravljanja preko 4 novoosnovane regije. Nastavili smo i s izdvajanjem netemeljnih djelatnosti Društva i time potvrdili stratešku orijentiranost prema temeljnoj telekomunikacijskoj djelatnosti. Implementirana je također i nova organizacija HT-a sa 3 poslovne jedinice i 4 korporativne jedinice te je odabran ključni menadžment. Naravno, intenzivno se pripremamo i za deregulaciju tržišta u nepokretnoj mreži te paralelno vodimo nekoliko projekata u svrhu unapređenja prodaje i odnosa s klijentima. Unaprijedili smo također i interne procese, naročito u domenama financija i kontrolinga, upravljanja ljudskim potencijalom te nabavi i upravljanju zalihama.

Uzimajući sve u obzir, mogu zaključiti da je poslovanje Društva u 2002. godini bilo uspješno, a rezultati vrlo dobri. Zacrtnu strategiju ostvarujemo odlučno i sukladno

postavljenom planu. U budućnost također gledamo s velikim optimizmom i uvjereni smo da ćemo ostvariti sve svoje ciljeve te postići još bolje poslovne rezultate. Na kraju bih zahvalio svim korisnicima i poslovnim partnerima te našim dioničarima na ukazanom povjerenju. Zahvaljujem također i članovima Uprave i Nadzornog odbora kao i svim zaposlenicima HT-a na uloženom trudu i doprinosu zajedničkom uspjehu.

Ivica Mudrinić
Predsjednik Uprave Hrvatskog Telekomu

Uprava HT-a

Spremni za najveće uspjehe.

Prateći svjetske telekomunikacijske trendove, HT se uspio pozicionirati uz bok vodećim europskim i svjetskim operatorima. Za takav je uspjeh prije svega zaslužna dobra koordinacija zaposlenika, ali i poslovnih odluka koje su uvijek bile usmjerene postizanju strateških ciljeva tvrtke.

IVICA MUDRINIĆ

predsjednik
Uprave i glavni
izvršni direktor

Rođen je 1955. godine, a 1978. diplomirao je elektrotehniku na Sveučilištu u Torontu. Prvo zaposlenje dobio je u Odjelu razvoja proizvoda Motorola Communicationa, a 1985. godine osnovao je vlastitu tvrtku MX Engineering Inc. Godine 1990. vratio se u Hrvatsku i uskoro postao savjetnikom predsjednika Republike za komunikacije. Već potkraj sljedeće godine imenovan je pomoćnikom ministra za pomorstvo, promet i veze, a 1992. resornim ministrom. Od 1994. godine obavlja i dužnost predsjednika Vijeća za telekomunikacije, a od 1996. je predsjednik Uprave Hrvatske radiotelevizije. Od 15. listopada 1998. je generalni direktor Hrvatske pošte i telekomunikacija, a nakon odvajanja Pošte od Telekomunikacija, 1. siječnja 1999., imenovan je predsjednikom Uprave HT-a.

WOLFGANG BREUER

član Uprave
i glavni
operativni
direktor za
pokretne
komunikacije

Rođen je 1964. godine, a diplomirao je i magistrirao na Telekomunikacijskom sveučilištu u Kölnu. Godine 1999. godine završio je i Management Development Program na sveučilištu u Michiganu, SAD. Svoju profesionalnu karijeru započeo je 1990. godine kao Project manager u njemačkoj tvrtki Leybold AG Hanau. Od 1992. godine prelazi u T-Mobile, njemačkog operatora pokretnih komunikacija u vlasništvu DT-a, gdje radi kao GSM Project Manager (1992.-1995.), Key Account Manager u Sektoru prodaje (1995. - 1996.) i tehnički direktor u PTC-u, poljskom mobilnom operatoru (1996.-1999.) Početkom 2000. godine postaje Country manager za Hrvatsku i Poljsku u sklopu Internacionalne divizije DT-a da bi sredinom 2001. godine postao odgovornim za cijelu regiju Srednje Europe unutar iste divizije DT-a. Tijekom 2001. obnašao je dužnost člana Nadzornog odbora Hrvatskog Telekomu. U srpnju 2002. Wolfgang Breuer imenovan je članom Uprave Hrvatskog Telekomu i glavnim operativnim direktorom za pokretne komunikacije.

WOLFGANG LISTER

član Uprave
i glavni operativni
direktor za
nepokretnu mrežu

Rođen je 1952. godine, a 1999. je završio MBA na Sveučilištu GSBA u Zürichu, Švicarska. Većinu profesionalne karijere proveo je u Deutsche Telekomu, gdje je u posljednje vrijeme radio kao izvršni potpredsjednik za marketing i prodaju podružnice Augsburg/Kempten. U Hrvatski Telekom je došao u studenome 2001. godine, kada je imenovan članom Uprave i glavnim operativnim direktorom za nepokretnu mrežu. Izravno je odgovoran za njezino poslovanje, razvoj i rad, što uključuje upravljanje proizvodima i razvoj proizvoda, marketing, prodaju, usluge teleprodaje i billing, nadzor, upravljanje i održavanje nepokretne mreže.

INGO RICHTER

član Uprave
i glavni operativni
direktor
za financije

Rođen je 1957. godine, a 1985. je diplomirao ekonomiju na Tehničkom sveučilištu u Berlinu. Riječ je o interdisciplinarnom studiju s kombinacijom poslovnog upravljanja i kemijskog inženjerstva. Obavljao je poslove revizora i višeg revizora u brojnim njemačkim i američkim tvrtkama, među kojima su Enka AG Wuppertal, Akzo America Inc. New York i Akzo Faser AG Wuppertal. Godine 1992. počeo je raditi u Vaillant GmbH und Co. kao direktor za reviziju. U Deutsche Telekom dolazi 1995. godine kada je imenovan direktorom za reviziju u sjedištu tvrtke u Bonnu. Godine 1998. radi na Filipinima kao direktor za financijske poslove ISLACOM-a, nakon čega 1. ožujka 1999. godine postaje član Uprave Hrvatskog Telekomu i direktor za financije.

EUGEN SCHULZ

član Uprave
i glavni operativni
direktor za usluge

Rođen je 1953. godine, a diplomirao je matematiku i ekonomiju na Albertus - Magnus University u Kölnu. Stekao je veliko poslovno iskustvo i znanje o upravljanju ljudima, procesima i projektima radeći na vodećim položajima u kompanijama kao što su Bundesanstalt für Strassenwesen (1981.-1982.), Dresdner Bank AG (1982.-1990.), KPMG Peat Marwick (1990.-1994.), DT Mobilnet GmbH (1994.-2001.). Uspješno je izrađivao, razvijao i implementirao strategije, arhitekturu i procese informacijske tehnologije, kao i suvereno vladao aktivnostima kao što su briga o korisnicima, billing, te razvoj i poboljšanje kvalitete proizvoda. U listopadu 2001. imenovan je članom Uprave i glavnim operativnim direktorom za usluge HT-a, odgovornim za interne korporativne usluge koje uključuju informacijske tehnologije, brigu o korisnicima, nabavu, upravljanje nekretninama i opće poslove.

BRANKA SKARAMUČA

članica Uprave
i glavna operativna
direktorica za
ljudske resurse

Rođena je 1958. godine, a 1982. diplomirala je psihologiju na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Karijeru započinje 1985. godine u Plivi gdje radi u Kadrovskim poslovima od 1985. do 1989. godine. Od rujna 1989. do ožujka 1993. godine radi kao rukovoditelj u Marketingu, nakon čega se vraća u područje ljudskih resursa gdje obavlja dužnost direktorice HR za Hrvatsku, a potom direktorice globalnog HR do veljače 2002. godine. Nakon Plive dolazi u Upravu Hrvatskog Telekomu na mjesto glavne direktorice za ljudske resurse. Članica je hrvatske i američke udruge za upravljanje ljudskim resursima.

IVANA ŠOLJAN

članica Uprave
i glavna
operativna
direktorica
za on-line

Rođena je 1964. godine. Studirala je komparativnu književnost i engleski jezik na Filozofskom fakultetu, te kazališnu režiju na Akademiji dramske umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu. Profesionalnu karijeru započinje kao producentica reklamnih i glazbenih spotova (SIM Studio, 1983.-1987.), radio emisija (Radio 101, 1987.-1988.) i direktor produkcije televizije Z3 (1988.-1990.). Početkom 1990. godine radi za američku tvrtku Mooney LeSage LTD nakon čega se vraća radu u medijima kao direktorica za marketing i prodaju (Globus, 1991.-1992.), članica Uprave OTV (1993.-1995.), direktorica strateškog planiranja i razvoja (EPH, 1995.-1999.) te osnivač i direktor Klik Multimedia d.o.o. (siječanj - ožujak 2000.). Nakon prodaje Klik Multimediae Iskon Internetu članica je Uprave Iskona odgovorna za prodaju, marketing i sadržaj, a s te funkcije dolazi u Upravu HT-a.

Izvješće o obavljenom nadzoru vođenja poslova Društva u 2002. godini

12

Na temelju članka 263. stavak 3. Zakona o trgovačkim društvima i članka 31. Statuta HT – Hrvatskih telekomunikacija d.d., Nadzorni odbor društva HT – Hrvatske telekomunikacije d.d. Zagreb, A. Hebranga 32-34, (dalje u tekstu: "Društvo"), u sastavu g. Hans Albert Aukes, predsjednik Nadzornog odbora, gđa. Ana Hrastović, zamjenica predsjednika Nadzornog odbora, g. Milan Stojanović, g. Ivan Milić, g. Siegfried Pleiner, dr. Martin Walter, g. Michael Günther, g. Herbert Müller i g. Antun Rimac, predstavnik radnika HT-a d.d., članovi Nadzornog odbora, podnosi Glavnoj skupštini sljedeće

IZVJEŠĆE o obavljenom nadzoru vođenja poslova Društva u 2002. godini

Deutsche Telekom AG (u daljnjem tekstu: "DTAG"), kao Strateški partner HT-a d.d., dana 25. listopada 2001. kupio je daljnjih 16% HT-ovih redovnih dionica na ime te postao većinski dioničar s 51%-tnim vlasničkim udjelom.

Deutsche Telekom je u Nadzornom odboru zastupljen s pet članova, Republika Hrvatska s tri člana, a Radničko vijeće HT-a d.d. imenovalo je jednog člana Nadzornog odbora.

Uprava Društva djeluje je u punom sastavu od sedam članova od 1. rujna 2002. Promjene u sastavu Uprave bile su kako slijedi:

U travnju 2002. godine Nadzorni odbor je g. Ivicu Mudrinića imenovao predsjednikom Uprave HT-a d.d. i glavnim izvršnim direktorom na još jedan mandat, s početkom od 1. siječnja 2003. Gđa Branka Skaramuča imenovana je članicom Uprave i glavnom direktoricom za ljudske resurse, s početkom od 1. lipnja 2002. g. U srpnju 2002. g. Nadzorni odbor je utvrdio sporazumni prestanak mandata članu Uprave i glavnom operativnom direktoru za pokretne komunikacije, g. Karimu Jadavjee

Khoji, te je imenovao g. Wolfganga Breuera novim članom Uprave i glavnim operativnim direktorom za pokretne komunikacije. Gđa Ivana Šoljan imenovana je članicom Uprave i glavnom operativnom direktoricom za on-line, s početkom od 1. rujna 2002. godine. U prosincu 2002. g. je utvrđen prestanak mandata g. Ingu Richteru, članu Uprave i glavnom direktoru za financije, te je istodobno članom Uprave i glavnim direktorom za financije imenovan g. Werner Hohenadel, s početkom od 1. ožujka 2003. godine.

Tijekom 2002. godine sastav Nadzornog odbora Društva mijenjao se na sljedeći način: Odlukom Radničkog vijeća g. Antuna Rimac imenovan je članom Nadzornog odbora, s danom 28. svibnja 2002. godine.

G. Wolfgang Breuer podnio je ostavku na članstvo u Nadzornom odboru HT d.d. dana 18. srpnja 2002.

Navedenim odlaskom ostalo je upražnjeno mjesto člana Nadzornog odbora te je Glavna skupština HT-a d.d., dana 16. listopada 2002. g., izabrala g. Siegfrieda Pleinera za novog člana Nadzornog odbora HT-a d.d.

U 2002. godini održano je pet sjednica Nadzornog odbora. Nadzorni odbor je nadzirao vođenje poslova Društva i obavljao druge poslove u skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima, Statutom Društva i Poslovnikom o radu Nadzornog odbora Društva.

Nadzorni odbor je donosio odluke izvan sjednice, glasovanjem u pisanom obliku putem telefaksa, u dva navrata i to:

- Dajući prethodnu suglasnost Upravi na strukturu projekta "Prijenos poslovanja HT-ovih pokretnih komunikacija na HT-ovo društvo-kćer" i na osnivanje posebne pravne osobe u vlasništvu HT-a ("prazna kompanija" – "shell company") na koju se prenijelo

- poslovanje pokretnih komunikacija
- Dajući suglasnost Upravi za donošenje Pravilnika o organizaciji HT – Hrvatske telekomunikacije d.d. (nakon prethodno dane suglasnosti na koncept reorganizacije Društva u regijama)

Sukladno odredbama Statuta Društva, Nadzorni odbor osnovao je Komisiju za reviziju Nadzornog odbora, sastavljenu od 2 člana Nadzornog odbora (g. Hans Albert Aukes, predsjednik Komisije, i gđa. Ana Hrastović, članica Komisije). Uz potporu rada navedene Komisije Nadzorni odbor je donio odluku o angažiranju g. Joachima Kregela, voditelja grupe za reviziju DT-a, kao stručnjaka i savjetnika zaduženog za stručnu potporu predsjedniku Komisije za reviziju.

Komisija je održala dvije sjednice, prvu u kolovozu 2002., a drugu u studenome 2002. te je raspravljala razna pitanja, a poglavito: nova pravila SEC-a, pitanja vezana za financijsko izvješćivanje, računovodstvena pitanja, pitanja vezana za vanjsku reviziju, kao i procese i rezultate HT-ove interne revizije. Nadzorni odbor redovito je izvješćivan o rezultatima sjednica Komisije za reviziju Nadzornog odbora.

Osim redovitih izvješća Uprave Društva i zajedničkih konzultacija o razvoju poslovanja, dolje navedena pitanja bila su detaljnije diskutirana te je za njih Uprava dobila prethodnu suglasnost Nadzornog odbora:

- Reorganizacija Društva – izmjene i dopune Pravilnika o organizaciji vezano za razdvajanje i uspostavu korporativnih sektora sigurnosti i unutarnje revizije, te uspostavu regionalne organizacije na način da se prisutnost Društva u regijama Republike Hrvatske osigurava transformacijom bivših Telekomunikacijskih centara i njihovim grupiranjem u okviru 4 regije, s upravnim i operativnim sjedištima u gradovima Zagrebu, Splitu, Rijeci i Osijeku

13

- Prijevremena otplata 10 kredita ugovorenih s društvom Siemens d.d., čija je ukupna neotplaćena vrijednost na dan 31. svibnja 2002. iznosila 267.000.000 kuna
- Godišnji plan poslovanja za 2003. godinu i Trogodišnji strateški plan 2003. – 2006.
- Prijenos poslovanja pokretnih komunikacija s HT-a d.d. na HT mobilne komunikacije d.o.o., s učinkom od 1. siječnja 2003. godine
- Odobrenje transakcije i donošenje svih potrebnih odluka i dokumenata za izvršenje prijena poslovanja, a osobito Ugovora o prijenosu poduzeća, povećanje temeljnog kapitala HTM-a ulogom u naravi i ulogom u novcu i davanje zajma u svrhu plaćanja kupovne cijene i financiranja potrebe za radnim kapitalom HTM-a
- Imenovanje članova Uprave HT mobilnih komunikacija d.o.o. i imenovanje članova Nadzornog odbora HT mobilnih komunikacija d.o.o.
- Prijenos GSM i NMT koncesija s HT-a d.d. na HT mobilne komunikacije d.o.o.

Nadzorni odbor je odredio pitanja i odluke za čije poduzimanje Uprava treba prethodnu suglasnost Nadzornog odbora, kako slijedi:

- Stjecanje ili otuđenje udjela u bilo kojem društvu, poslovnoj djelatnosti ili vrsti poslovnih djelatnosti kojom upravlja ili će upravljati Društvo ili neko drugo društvo u njegovom djelomičnom vlasništvu, bilo putem upisa, kupnje ili prodaje vrijednosnih papira, imovine, partnerskih udjela ili na drugi način
- Sklapanje ugovora o zajedničkom ulaganju (joint venture), ortakluku ili sličnom sporazumu.

Nadzorni odbor podržao je Upravu u njenim naporima da zaštiti interese HT-a u BiH.

Uprava je Nadzornom odboru Društva u zakonskom roku podnijela godišnja financijska izvješća i godišnje izvješće zajedno s izvješćem o obavljenoj reviziji, kao i prijedlog odluke o uporabi dobiti koju je Društvo ostvarilo tijekom

prethodne poslovne godine. Navedene dokumente Nadzorni odbor Društva je odobrio.

Uprava je dostavila Nadzornom odboru Izvešće Uprave o odnosima s vladajućim i s njime povezanim društvima (Izvešće ovisnog društva), sačinjeno sukladno članku 474. i 497. Zakona o trgovačkim društvima, kao i sukladno načelima savjesnog i istinitog polaganja računa.

Prema mišljenju Uprave, ukupni odnosi povezanih društava u poslovnoj (kalendarskoj) godini 2002. te u posljednjem kvartalu poslovne godine 2001., koji su ostvareni ugovornim povezivanjem i drugim pravnim radnjama, bili su u okvirima redovnog poslovanja i poduzetničkih odnosa te u skladu sa standardnim uvjetima i uobičajenim cijenama. HT, kao ovisno društvo, u navedenim odnosima nije pretrpjelo štetu, niti je dovedeno u nepovoljan poslovni položaj. Uprava je izjavila da je Društvo, prema okolnostima koje su bile poznate u trenutku poduzimanja pravnih poslova i radnji naznačenih u Izvešću Uprave o odnosima s vladajućim i s njime povezanim društvima, za svaki pravni posao primilo odgovarajuću protučinidbu, bez nastupa štete za Društvo.

Revizor Društva, tvrtka Ernst & Young d.o.o. Zagreb, izvjestila je o rezultatima svoje revizije te je izdala sljedeću potvrdu o reviziji: "Ispitali smo izjave Uprave uključene u Izvešću Uprave o odnosima s vladajućim i s njime povezanim društvima (u daljnjem tekstu: "Izvešće o odnosima s povezanim društvima") u razdoblju od 25. listopada 2001. do 31. prosinca 2002. Uprava je odgovorna za poslovanje HT – Hrvatskih telekomunikacija d.d. (u daljnjem tekstu: "HT") sukladno zahtjevima iz članka 497. Zakona o trgovačkim društvima. Naša odgovornost jest nakon pregleda dati mišljenje o izjavama Uprave, a vezano za HT-ovo pridržavanje Zakona. Pregled smo proveli sukladno Međunarodnim računovodstvenim standardima

te je pregled uključivao ispitivanje, na testnoj osnovi, dokaza o tome da se Društvo pridržava zahtjeva i da provodi ostale postupke na način koji držimo potrebnim u danim okolnostima. Vjerujemo da pregled koji smo izvršili predstavlja razboritu osnovu za naše mišljenje. Pregled ne pruža pravno određenje o tome pridržava li se Društvo specifičnih zahtjeva.

Ograničenje djelokruga

1. Nismo uspjeli pribaviti specifikaciju troškova za plaće koje je Deutsche Telekom (u daljnjem tekstu: "DTAG") zaračunavao za svoje zaposlenike koji su u HT-u radili tijekom 2001. i 2002. godine sukladno Ugovoru o tehničkim uslugama (u daljnjem tekstu: "TSA") te, sukladno tome, nismo u mogućnosti odrediti prikladnost dnevne naknade primijenjene od strane DT-a, onako kako je ta naknada određena u Ugovoru o tehničkim uslugama. DTAG je objasnio da nije u mogućnosti pružiti ovu informaciju zbog zahtjeva koje propisuje njemačko zakonodavstvo. Prema našem mišljenju, isključujući bilo koje prilagođavanje koje može biti potrebno u odnosu na gornji stavak, izjave Uprave koje su dane u Izvešću o odnosima s povezanim društvima u razdoblju od 25. listopada 2001. do 31. prosinca 2002. u svim bitnim aspektima dane su na fer način.

Nakon razmatranja Izvešća Uprave o odnosima s vladajućim i s njime povezanim društvima, izjave Uprave i rezultata pregleda od strane revizora, Nadzorni odbor izjavljuje da je Društvo, prema okolnostima koje su bile poznate u trenutku poduzimanja pravnih poslova i radnji naznačenih u Izvešću Uprave o odnosima s vladajućim i s njime povezanim društvima, za svaki pravni posao primilo odgovarajuću protučinidbu, bez nastupa štete za Društvo.

Nadzorni odbor, nakon razmatranja revidiranih financijskih izvješća za 2002. godinu, utvrđuje da je Društvo u 2002. godini djelovalo u skladu sa zakonom, aktima Društva i odlukama Glavne skupštine, te da su godišnja financijska

izvješća napravljena u skladu sa stanjem u poslovnim knjigama Društva i da pokazuju ispravno imovinsko i poslovno stanje Društva, uz uvažavanje mišljenja revizora.

Nadzorni odbor je mišljenja da prijedlog Uprave o uporabi dobiti, koji su HT – Hrvatske telekomunikacije d.d. ostvarile u poslovnoj godini 2002., odgovara rezultatima poslovanja, da je u funkciji plana poslovanja za tekuću godinu, da štiti interese dioničara i da je u skladu s pozitivnim propisima Republike Hrvatske.

Uprava Društva redovito je izvješćivala Nadzorni odbor o poslovanju Društva, stanju imovine i obveza, prihodima te o organizacijskim i drugim promjenama vezanim uz vođenje Društva.

Nadzorni odbor je analizirao ostvarivanje planiranih rezultata i provođenje temeljnih ciljeva poslovne politike Društva za 2002. godinu.

Analizirajući izvješća Uprave Društva, te prateći kretanje financijskih pokazatelja, ocijenjeno je da su planirani parametri u poslovanju ostvareni te da je poslovanje Društva bilo uspješno.

Osim financijskih rezultata za 2002. godinu, Nadzorni odbor razmotrio je i suglasio se sa poslovnom politikom Društva za 2003. godinu.

Slijedom svega navedenog, Nadzorni odbor predlaže Glavnoj skupštini Društva da prihvati Izvešće o obavljenom nadzoru vođenja poslova Društva u 2002. godini.

Predsjednik Nadzornog odbora
Hans Albert Aukes

Nadzorni odbor Hrvatskog Telekomu na dan 31. prosinca 2002.

Hans-Albert Aukes
predsjednik

Ana Hrastović
zamjenica predsjednika

Michael Günther
član

Ivan Milić
član

Herbert Müller
član

Siegfried Pleiner
član

Antun Rimac
član

Milan Stojanović
član

Martin Walter
član

HT u 2002. godini

- 18 Komentari i analize financijskog poslovanja
- 22 Razvoj ljudskih resursa
- 24 Poslovna jedinica za nepokretnu mrežu
- 26 Poslovna jedinica za pokretne komunikacije
- 28 Poslovna jedinica za online

Uvijek na usluzi korisnicima.

Ističući obiteljske vrijednosti, HT je uvijek nastojao voditi vrhunsku brigu o svim svojim korisnicima, poštujući i razumijevajući njihove specifične potrebe. Poslovne jedinice su organizirane tako da budu uvijek na raspolaganju različitim skupinama korisnika te da svima omoguće nov, bezbrižniji životni stil.

Komentari i analize financijskog poslovanja

18

Komentare koji slijede treba čitati zajedno i u kontekstu s priloženim revidiranim financijskim izvješćima i bilješkama uz financijska izvješća.

Ukupni prihodi od osnovne djelatnosti / Prihodi / Prihodi po poslovnim područjima

HT-ovi ukupni prihodi od osnovne djelatnosti iznosili su 7.704 milijuna kuna u 2002. g., što je povećanje od 9,4% u odnosu na godinu 2001.

Konsolidirani prihodi HT-a porasli su u prethodnoj godini za 11,1% i dostigli 7.544 milijuna kn u 2002. Taj porast posljedica je povećanja za 24,2% u prihodima od usluga u pokretnim mrežama, povećanja za 44,8% u prihodima od interneta kao i rasta od 7,1% u prihodima od nepokretne telefonije. Porast prihoda od usluga u pokretnim mrežama te internet usluga odražava strategiju HT-a da zadrži svoju vodeću poziciju na tržištu i snažnu usmjerenost prema svojim korisnicima.

Nepokretna telefonija

Prihodi od nepokretne telefonije HT-a porasli su u 2002. godini za 7,1%, na 5.052 milijuna kn, u odnosu na 4.717 milijuna kn u 2001. Prelazak na ISDN bio je glavni faktor povećanja prihoda od nepokretne telefonije, a prema tome i jedan od glavnih razloga povećanja ukupnih prihoda. (Ukupni prihodi od nepokretne telefonije uključuju i prihode od usluga operatorima.)

Pokretna telefonija

Prihodi od pokretne telefonije porasli su u 2002. godini za 24,2%, na 2.078 milijuna kn, u odnosu na 1.673 milijuna kn u 2001. (Prihodi od pokretne telefonije

ne uključuju prihod od poziva terminiranih u pokretnoj mreži. Impresivan porast prihoda ostvaren je zahvaljujući prisnijem odnosu prema korisnicima, što je nagrađeno snažnim porastom broja korisnika. Cilj HT-a da zadrži lojalnost svojih korisnika rezultirao je uvođenjem novih usluga (SMS, mobile e-mail, MMS, WAP, GPRS, m-parking i prodaja karata). Usmjerenost HT-a prema brizi o korisnicima još je pojačana formiranjem regionalnih prodajnih centara.

Internet usluge

Prihodi od interneta porasli su u 2002. godini za 44,8%, na 139 milijuna kn, u odnosu na 96 milijuna kn u 2001. Ovaj značajan porast prihoda ostvaren je uglavnom zahvaljujući širokom rasponu usluga, i u pristupu i u sadržaju: ADSL usluga u dva paketa (Optima i Ultra), VPN-DI usluga, novi paketi za urede (Office), financijske usluge i unapređenje mreže. Ova unapređenja dovela su do značajnog porasta broja korisnika HT Internet usluga. Portal HTnet je najposjećeniji portal u Hrvatskoj. Broj posjeta porastao je tijekom 2002. godine za 54,6% i dostigao više od 33 milijuna pregleda stranica mjesečno.

Ukupni troškovi iz osnovne djelatnosti

Materijalni troškovi

Glavni pokretač troškova sirovina, potrošnog materijala i trgovačke robe u 2002. godine bili su troškovi trgovačke robe (383 milijuna kn u odnosu na 268 milijuna kn u 2001.). To proizlazi iz porasta broja pre-paid korisnika i s time povezanom prodajom mobitel uređaja. Trošak sirovina i potrošnog materijala smanjen je kao posljedica poboljšanja u procesu nabave. Porast troškova za nabavljene usluge telefonije na domaćem tržištu u 2002.

godini posljedica je porasta troškova interkonekcije s domaćim operatorom (VIPnet) izazvanim većom sveukupnom penetracijom i prometom. Ovo je prebijeno smanjenjem troškova za nabavljene usluge telefonije na međunarodnom tržištu.

Troškovi osoblja

Broj zaposlenika na kraju 2002. g. godine je znatno smanjen, što je posljedica programa izdvajanja neosnovnih djelatnosti i prijevremenog umirovljenja koji su završeni pretežno u 4. tromjesečju 2002. godine. Kao rezultat ovih aktivnosti na kraju godine, prosječan mjesečni broj zaposlenika u 2002. godini ostao je približno isti kao za 2001. godinu, iz čega proizlazi neznatna razlika u troškovima osoblja. Mali porast troškova osoblja uzrokovan je uglavnom otpremninama za prijevremeni odlazak u mirovinu te pozitivnom promjenom stručne spreme zaposlenika (u korist zaposlenika s visokom stručnom spremom).

Smanjenje vrijednosti, amortizacija i otpis vrijednosti dugotrajne imovine porasli su 2002. godine za 8,2% u odnosu na 2001. Porast smanjenja vrijednosti i amortizacije rezultat je novih ulaganja i povećanja dugotrajne imovine u 2001. i tijekom 2002. godine.

Ostali troškovi

Dok je ulaganje u zaposlenike HT-a nastavljeno, najznačajnije povećanje ostalih troškova čine povećanja naknada za konzultante i troškovi povlačenja dugotrajne imovine. Naknade konzultantima porasle su u 2002. godini zbog pokretanja nekoliko projekata u HT-u za poboljšanje procesa poslovanja (SAP R/3, ITB2, pravno odvajanje mobilnih komunikacija i drugo) te zbog

nastojanja da se osigura tržišni udio HT-a u konkurentskom okruženju (briga o korisnicima).

Porezi

Porast tekućeg poreza uglavnom je posljedica značajnog porasta prihoda prije oporezivanja i otpuštanja revalorizacijskih rezervi zbog umanjenja NMT mreže. Od 548 milijuna kn, 180 milijuna kn odnosi se na oslobađanje revalorizacijskih rezervi. Od tog iznosa, 50 milijuna kn odnosi se na oslobađanje revalorizacijskih rezervi u pokretnim mrežama. Preostalih 270 milijuna kn odnosi se na "redoviti" porez (na dobitak). Razlika između tekućeg poreznog troška u visini 548 milijuna kn i troška poreza na dobitak predstavlja oslobađanje odgođene porezne obveze. Odgođena porezna obveza zabilježena je u pogledu revalorizacije koja je proizašla iz procjene imovine u 2001.

Profitabilnost

Neto dobitak HT-a u 2002. g. iznosio je 1.864 milijuna kn. Neto dobitak u 2002. godini ne bi se trebao uspoređivati i mjeriti s neto dobitkom ostvarenim u 2001. godini jer su na rezultate iz 2001. g. snažno utjecali procesi procjene imovine koja je provedena te godine. Značajan porast imovine i ukupnog kapitala i rezervi s jedne strane, te porast troškova zbog otpisa s druge strane, doveo je do značajnih promjena u računu dobitka i gubitka za 2001. godinu, što čini usporedbu s rezultatima 2002. godine nemogućom i netočnom.

19

Bilanca

Aktiva

Ukupna aktiva iznosila je 15.257 milijuna kn na kraju 2002. godine, što predstavlja porast aktive za 9,4% u odnosu na kraj 2001. godine. Porast aktive uglavnom je posljedica znatnog povećanja kratkotrajne imovine. Pokretač porasta kratkotrajne imovine je povećanje financijske imovine te povećanje novca i novčanih ekvivalenata.

Kratkotrajna imovina

Ukupna vrijednost kratkotrajne imovine dosegla je 4.618 milijuna kn, u odnosu na 3.337 milijuna kn u 2001. godini. Povećanje kratkotrajne imovine uglavnom je rezultat povećanja oročenih depozita, povećanja ulaganja i poboljšanih stanja gotovine.

Kapital i obveze

Veliko povećanje dioničkog kapitala i rezervi (1,8 milijardi kn) rezultat je povećanja neto dobiti. Promjene u zadržanoj dobiti i u revalorizacijskim rezervama su međusobno povezane i trebale bi se razmatrati zajedno.

Revalorizacijske rezerve

Oslobađanje revalorizacijskih rezervi u zadržani dobitak odgovara razlici između amortizacije temeljene na revaloriziranoj knjigovodstvenoj vrijednosti zemljišta, postrojenja i opreme s jedne strane i amortizacije temeljene na početnom trošku zemljišta, postrojenja i opreme s druge strane.

Ostale rezerve

Ostale rezerve rezultat su usklađenja provedenih u aktivni i pasivi prenesenoj iz HPT-a s p.o. 1. siječnja 1999. kako bi se reflektirale određene stavke u aktivni i pasivi koje nisu bile na odgovarajući način uključene u neto imovinu pri prijenosu 1. siječnja 1999. godine. Ta usklađenja se uglavnom odnose na plaćanje dividendi u iznosu od 370.000.000 kn, utvrđenoj 1. lipnja 1999. a po dobitku iz 1998. bivšeg poduzeća HPT s p.o., te na dodatni iznos poreza u iznosu od 239.892.000 kn, što je proizašlo iz revizije koju su naknadno proveli porezni organi.

Dugoročne obveze

Dugoročne obveze su smanjene za ukupno 29,4% na dan 31. 12. 2002., u odnosu na kraj 2001. godine. Na dan 31. 12. 2002. godine HT je osigurao 75 milijuna kn za određeni broj sudskih tužbi i zahtjeva za koje se smatra da bi se mogli podići u budućnosti protiv HT-a. Ovo povećanje predstavlja povećanje od 44,2% u odnosu na 2001. godinu.

Odgođene porezne obveze predstavljaju odgođeno oporezivanje (20%) po pitanju revalorizacijske rezerve prouzročene procjenom imovine tijekom 2001. godine. Smanjenje odgođene porezne obveze odnosi se na dio odgođene porezne obveze plaćene tijekom 2002. godine. 45 milijuna kn odnosi se na oslobađanje revalorizacijske rezerve temeljem odvajanja transfera poslovanja pokretnih komunikacija.

Znatno smanjenje dugoročnih obveza rezultat je prijevremene otplate zajmova dobavljača i redovite amortizacije drugih dugoročnih zajmova.

Kratkoročne obveze

Kratkoročne obveze bilježe znatno smanjenje, što je rezultat smanjenja kratkoročnih zajmova i tekućeg udjela dugoročnih zajmova, uglavnom zbog prijevremene otplate zajmova dobavljača. Porez na dobitak povećao se za 47,6% kao rezultat sveukupnog boljeg poslovanja, što je povećalo dobitak prije oporezivanja.

Tijek novca

Snažan tijek novca nastao iz poslovnih aktivnosti te aktivna politika upravljanja gotovinom povećali su stanje gotovine na kraju godine i omogućili povećanje ulagačkih aktivnosti vidljivih u izvješću o novčanom tijeku. Pozitivan tijek novca omogućio je poduzimanje aktivnih mjera za korištenje instrumenata zaštite i smanjenja deviznih rizika za dio predviđenih budućih novčanih odljeva koji su devizno indeksirani.

Razvoj ljudskih resursa

Glavna postignuća:

- unapređenje procesa zapošljavanja
- razvoj smjernica za obrazovne procedure
- izgradnja sustava za planiranje karijere
- formiranje varijabilnog sustava plaćanja.

22

Današnje usmjerenje kompanije temelji se na novom poslovnom okruženju kao što su nadolazeća deregulacija, zahtjevi tržišta i industrije. Strategija ljudskih resursa u skladu je s cjelokupnom strategijom Društva, pri čemu se revidiraju sve postojeće aktivnosti i paralelno uvode nove prateće promjene na tržištu.

Proces stalnog organizacijskog razvitka i poslovne učinkovitosti u HT-u odražava se i na području Korporativnih ljudskih resursa. U svrhu efikasnijeg održavanja potreba poslovanja, od 2002. godine Korporativno područje ljudskih resursa djeluje kroz dvije podjedinice, usmjerene na razvoj i upravljanje ljudskim resursima.

Svjesni svoje uloge partnera u poslovanju, naše ključne aktivnosti u 2002. usmjerili smo na razvoj znanja, vještina i kompetencija naših zaposlenika.

Career page

Promjene u tržišnim okolnostima u kojima posluje naša korporacija traže adekvatne organizacijske promjene, s time i promjene u odnosu zaposlenih prema njihovoj vlastitoj karijeri. Stoga je Korporativna podjedinica za razvoj ljudskih resursa započela provedbu projekta "Career Page", jednog od prvih koraka podrške za izgradnju sustava za planiranje karijere. Provedena je implementacija prve faze projekta

koja obuhvaća zaposlenike Društva raspoređene na radna mjesta s visokim obrazovanjem. U daljnjem razvoju obuhvatit će se ostali zaposlenici Društva.

Glavni ciljevi "Career page" projekta su:

- uravnotežiti individualne i organizacijske potrebe
- osvijestiti zaposlenike kao odgovorne za vlastiti razvoj i napredak u karijeri
- pružiti menadžerima alat za upravljanje i razvoj zaposlenika

Procedura odabira kandidata

Razvitak poslovanja zahtijeva fleksibilne i timski orijentirane profesionalce koji su u stanju kreativno integrirati multidisciplinarno znanje. Vrijednost kompanije na domaćem tržištu rada se cijeni visoko, što rezultira odazivom kandidata konstantno većim od oglašanih potreba. Stoga je jedan od prioriteta naših aktivnosti u 2002. godini bio implementiranje nove i djelotvorne selekcije i vanjskih i internih kandidata. Interna selekcija potiče mobilnost i profesionalni razvoj zaposlenika i omogućuje odgovarajuću raspodjelu znanja unutar kompanije.

Eksternom selekcijom popunjavaju se radna mjesta za koja su potrebna specifična znanja koja nije moguće pronaći unutar kompanije.

Politika obrazovanja – smjernice za obrazovne procedure "EDUCA"

Kako bi što efikasnije podržavala poslovanje, Korporativna podjedinica za razvoj ljudskih resursa je uvela niz novih procedura za realizaciju obrazovnih aktivnosti u cijelom Društvu.

Ove smjernice pružaju okvir za prepoznavanje, planiranje i provedbu obrazovnih aktivnosti u HT-u koje su:

- usklađene s poslovnim potrebama i zahtjevima
- manje birokratske i administrativne
- vrijednosno povezuju i grade odnos između zaposlenika i kompanije.

U okviru nove politike obrazovanja, uloga ljudskih resursa je da u suradnji s rukovodstvom kompanije aktivno razvija dugoročna znanja i kompetencije menadžmenta i zaposlenika, određujući strateške prioritete u obrazovnom procesu.

23

Pilot-projekt – nagrađivanje u prodaji

U svrhu prijelaza HT-a iz tehnički u servisno orijentiranu kompaniju, javila se potreba za strukturiranim i ciljanim nagrađivanjem zaposlenika, vezanim uz pojedinačni ili timski doprinos ostvarenju postavljenih ciljeva. Tijekom 2002. identificirano je poslovno područje prodaje kao najdinamičnije i najkritičnije područje u novim uvjetima poslovanja. U skladu s tim je Korporativna podjedinica za ljudske resurse za zaposlenike u prodaji, u poslovnom području pokretnih komunikacija, sudjelovala u izgradnji varijabilnog sustava plaćanja.

Poslovna jedinica za nepokretnu mrežu

Glavna postignuća u 2002: - Povećanje prihoda i prometa - Potpuna digitalizacija mreže

24

Nepokretna mreža čini okosnicu poslovanja HT-a, a tržištu pruža usluge podijeljene u tri glavne skupine: HTtel (POTS), HTisdn i HTdsl.

Ukupan broj linija nepokretne mreže HT-a (POTS, ISDN i ADSL) na dan 31. 12. 2002. bio je 1.870.267.

Ukupan prihod nepokretne mreže povećan je 7,1% u odnosu na 2001. godinu. Glavni uzrok povećanja udjela PJ za nepokretnu mrežu u prihodu je povećanje broja ISDN korisnika, a posljedično to znači i povećanje ukupnog prihoda. (Ukupni prihodi fiksne telefonije također uključuju i prihode od poslovanja s operatorima.)

Godina 2002. bila je posljednja prije početka liberalizacije tržišta u nepokretnoj mreži. Stoga je glavni cilj bio nastavak pripreme za nadolazeću konkurenciju, osobito u segmentu razvoja odnosa s korisnicima, razvoja prodaje te uvođenja novih suvremenih usluga.

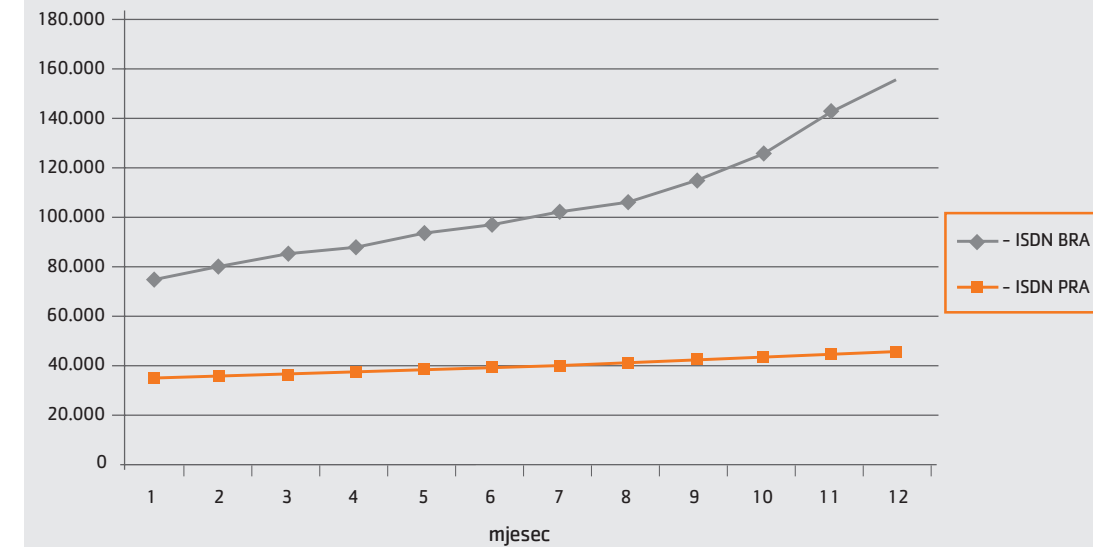
Krajem 2002. sve preostale analogne PSTN centrale su isključene ili zamijenjene i cjelokupna je komutacijska mreža HT PSTN digitalizirana (100%).

Tržišni nastup

Tržišni nastup u nepokretnoj mreži bio je prije svega fokusiran na izgradnju branda HTtel, kao ključnog čimbenika pripreme za konkurenciju. U tom smislu provedeno je više komunikacijskih kampanja koje su rezultirale stabilizacijom prometa i porastom svijesti o brandu. Također, provedene su akcije u svrhu povećanja korištenja usluga dodane vrijednosti, kao što je CLIP (prikaz pozivnog broja na zaslonu telefona) ili konferencijska veza.

Značajni napori učinjeni su i u popularizaciji ISDN usluge što je rezultiralo s 39.146 novih ISDN korisnika (87.969 kanala) u 2002. te povećanjem prometa u sklopu korisnika ISDN-a.

Rast broja ISDN kanala u 2002. godini

U 2002. godini provedene su i opsežne pripreme za široku komercijalizaciju HTdsl usluge. HTdsl korisnicima omogućuje brzi pristup na Internet uz jednu telefonsku liniju koja se koristi istodobno. Glavni cilj je bio stvoriti znanje i svijest o HTdsl-u najprije u HT-u, što je realizirano na Danu HTdsl-a za zaposlenike, a zatim i kroz ograničenu komunikacijsku kampanju. HTdsl je vrlo važna usluga za buduće poslovanje HT-a jer se na njoj temelji reorganiziranje fiksne mreže od pretežno govorne funkcije prema multiservisnoj platformi za prijenos govora i multimedijalnog sadržaja. U sklopu priprema za komercijalno lansiranje HTdsl-a uspostavljen je i složen proces opsluživanja kroz potpuno novu bazu podataka (WWMS).

Pokrenuta je i eksperimentalna faza pružanja VPN voice, usluge dodatne vrijednosti koja se temelji na platformi inteligentne mreže (IN). Usluga je namijenjena malim

poduzećima koja imaju urede na raznim lokacijama te srednjim i velikim poduzećima i institucijama čije kućne centrale PBX nisu priključene zakupljenim vodovima. Usluga omogućuje integraciju svih nacionalnih (i međunarodnih) lokacija jednog društva u govornu mrežu visokih performansi. Ovisno o uspjehu eksperimentalnog rada, VPN voice ponudit će se svim ključnim poslovnim korisnicima.

Poslovna jedinica za nepokretnu mrežu je u 2002. uspjela potpisati nekoliko značajnih dugoročnih ugovora s ključnim korisnicima, od kojih su najznačajniji oni s Privrednom bankom Zagreb i koncernom Agrokor, radi povećanja odanosti korisnika, osobito u tom važnom korisničkom segmentu.

25

Poslovna jedinica za pokretne komunikacije

Glavna postignuća u 2002:

- Porast broja korisnika od 41,9%
- Uvođenje naprednih multimedijских usluga i usluga sadržaja
- Završene pripreme za izdvajanje Poslovne jedinice

26

Poslovna jedinica za pokretne komunikacije pruža usluge GSM mobilne mreže, nudeći pretplatnicima digitalne usluge pod nazivom HTcernet (post-paid) i Simpa (pre-paid), te usluge NMT mobilne mreže, nudeći analogne usluge pod nazivom HTmobitel.

Na kraju 2002. Poslovna jedinica za pokretne komunikacije imala je više od 200.000 post-paid korisnika i više od 1.000.000 pre-paid korisnika. Uz govorne usluge i planove za različite tarife usklađene prema različitim potrebama korisnika, Poslovna jedinica za pokretne komunikacije nudi nekoliko komplementarnih usluga, kao što su slanje poruka (SMS, mobile e-mail, MMS), pristup Internetu putem WAP-a i GPRS-a, mogućnost plaćanje putem mobitela (m-parking, kino), informacijske usluge i nekoliko rješenja za poslovne korisnike.

U 2002. godini Poslovna jedinica za pokretne komunikacije ostvarila je oko 2,08 milijardi kuna prihoda od telefonskih usluga. Ukupni prihod Poslovne jedinice za pokretne komunikacije veći je 24,2% u odnosu na kraj 2001. godine. (Napomena: Stavka prihoda pokretnih komunikacija ne uključuje prihod ostvaren od poziva terminiranih u mobilnoj mreži.)

Glavni prioriteti PJ za pokretne komunikacije u 2002. bili su povećanje broja korisnika, povećanje tržišnog udjela, uvođenje novih usluga i povećanje efikasnosti prodaje.

Ukupan broj korisnika (post-paid, pre-paid, NMT) povećao se u 2002. godini za 41,9%, na oko 1,24 milijuna. Ukupan broj post-paid korisnika je 32,2% veći nego na kraju 2001. godine.

Tržišni nastup

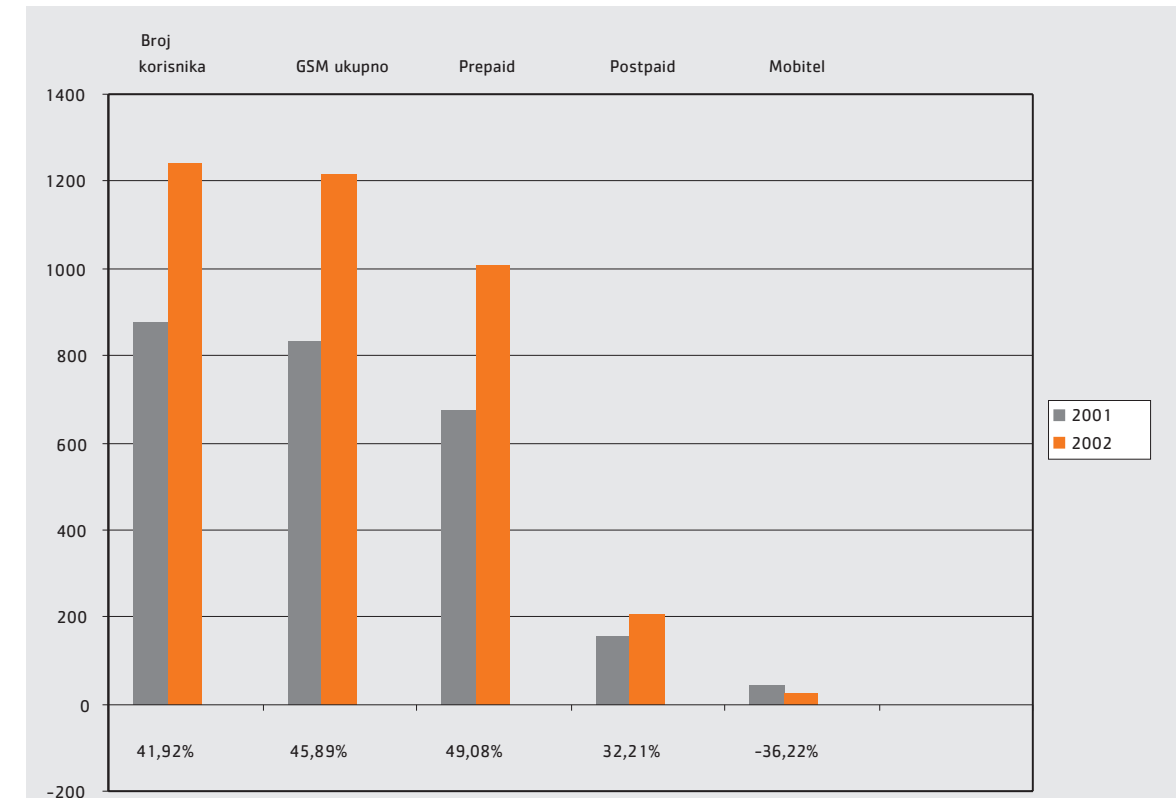
U 2002. godini PJ za pokretne komunikacije ponudila je mnoge nove usluge pre-paid i post-paid korisnicima.

Razvoj svojih usluga PJ za pokretne komunikacije temeljila je na suvremenim trendovima u pokretnim komunikacijama, koji bilježe značajan rast u području prijenosa podataka i pružanja usluga sadržaja. Također, nove usluge u 2002. godini imale su za cilj daljnju prilagodbu usluga individualnim potrebama korisnika u svrhu povećanja njihove lojalnosti.

U pre-paid segmentu jedan od najvažnijih događaja bilo je uvođenje novih Simpa tarifa (S1, S2, S3) s različitim uvjetima, kao što su cijene SMS-a, broj s povlaštenom tarifom (Favorite broj) te uvođenje Simpa programa odanosti. Uz to, pre-paid korisnici mogu se koristiti uslugama poput "Moj portal" čija je glavna prednost besplatna e-mail adresa i administriranje različitih informacijskih usluga. Svi pre-paid korisnici mogu se također koristiti GPRS uslugama putem GPRS Freesurf tarifne opcije.

U post-paid segmentu, Poslovna jedinica za pokretne komunikacije ponudila je MMS uslugu (Multimedia Messaging Service) i "Moj portal" za HTcernet korisnike. Glavna pogodnost opcije "Moj portal" za post-paid korisnike, osim besplatne e-mail adrese i administriranja različitih SMS usluga, jest "bill viewer" (pokazatelj potrošnje) koji korisnicima daje mogućnost dnevnog ažuriranog pregleda njihovih troškova.

U svrhu povećanja odanosti korisnika, Poslovna jedinica za pokretne komunikacije poboljšala je program zadržavanja i odanosti "+club" i uvela program "minimalno trajanje ugovora" (MCD). Poslovnim korisnicima Jedinica nudi VPN M usluge (korisnici s više od 4 aktivna voice MSISDN-a), VPN partner usluge i Mobile office kao rješenje mobilnih komunikacija za poslovne korisnike s izravnim pristupom LAN-u tvrtke. Tijekom 2002. ponuđeno je i mnogo novih usluga koje su dostupne i pre-paid i post-paid korisnicima,

poput različitih SMS usluga (SMScard, SMSquiz, SMSkino, SMSparking, SMSchannel) i SMS igre.

Razvoj organizacije i procesa

Broj poslovnih korisnika u 2002. godini porastao je za više od 185% u odnosu na kraj 2001. godine. Uz to je Jedinica podigla razinu kvalitete usluga na području poziva (90% odgovorenih poziva).

U 2002. godini Poslovna jedinica za pokretne komunikacije implementirala je sustav upravljanja okolišem (Environment Management System) sukladno ISO 14001.

Jedno od najvažnijih postignuća Poslove jedinice za pokretne komunikacije tijekom 2002. godine je uspješno okončanje procesa izdvajanja Poslove jedinice za pokretne komunikacije u zasebnu pravnu osobu.

Osnovne pogodnosti za HT i njegove dioničare, koje rezultiraju izdvajanjem, jesu sljedeće:

- povećana vrijednost poslovanja pokretnih komunikacija
- efikasnije poslovanje pokretnih komunikacija HT-a
- podržavanje i omogućavanje sinergija između različitih djelatnosti HT-a, uključujući poslovanje pokretnih komunikacija
- daljnji razvoj HT-a kao davatelja kompletnih usluga.

27

Poslovna jedinica za online

Ključna postignuća u 2002:

- Porast broja dial-up korisnika od 55,1%
- Učvršćena dominantna tržišna pozicija
- HTnet portal postao najposjećeniji u Hrvatskoj

28

Hrvatski Telekom od studenoga 1995. godine pruža usluge pristupa Internetu za privatne i poslovne korisnike kroz brand HTnet. HTnet je dostupan putem dial-up pristupa i putem zakupljenog voda. Usluge pristupa Internetu deregulirane su od uvođenja, a aktivna konkurencija prisutna je na tržištu od 1998. godine.

Na dan 31. 12. 2002. Poslovna jedinica za online imala je 370 013 dial-up korisnika te 377 pretplatnika zakupljenog voda. To znači povećanje od 55,1%, odnosno 44,0% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine.

Pretplatnici HTneta pokrivaju 74,5% na tržištu dial-up pristupa i 54,2% udjela na tržištu zakupljenih vodova u Hrvatskoj (na temelju procjene prihoda). Ukupna penetracija dial-up korisnika u Hrvatskoj u prosincu 2002. bila je 16,3%, dok je penetracija putem zakupljenog voda iznosila 1,5%.

Dial up pristup	Kraj 2002.
Penetracija tržišta	16,32%
Broj stanovnika od 10 do 74 godine (u tisućama)	3.695,40
Veličina tržišta (u tisućama)	603,59
Rast veličine tržišta	0,07%
HTnet tržišni udjel	74,53%
Rast tržišnog udjela	0,11%
Pristup zakupljenim vodom	Kraj 2002.
Penetracija tržišta	1,50%
Broj tvrtki (u tisućama)	58,83
Veličina tržišta (u tisućama)	0,880
Rast veličine tržišta	2,33%
HTnet tržišni udjel	42,84%
Rast tržišnog udjela	0,66%

Ključni prioritet – razvoj tržišta

Prihodi HTnet-a od pretplate porasli su 21,6%, dok je prihod od prometa porastao 70,6%. (Napomena: Revidirani financijski izvještaji za 2002. u bilješki 3., prihodi po segmentima poslovanja, sadrže prihode od Interneta i podatkovnih usluga kao jedan iznos.) HTnet dial-up promet povećao se za 51,2% u 2002. godini, dok je broj dial-up korisnika porastao za 55,1%.

Na internetsko tržište uglavnom utječu razina osobnih prihoda i posjedovanje osobnog računala, povećana prihvaćenost Interneta kao dijela svakodnevnog života te povećano pouzdanje u poslovanje putem Interneta te alata za komunikaciju i marketing. Stoga su i napori PJ online, kao neupitnog tržišnog lidera, usmjereni prije svega na povećanje korištenja i opću popularizaciju Interneta u Republici Hrvatskoj.

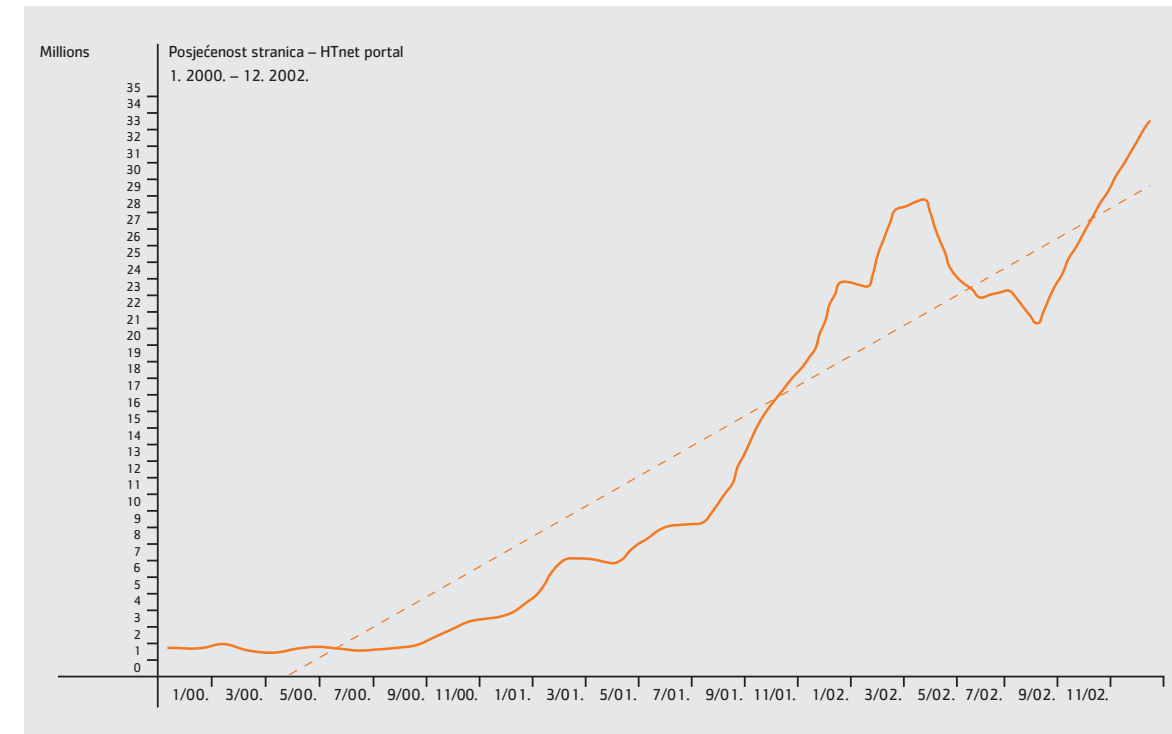
Nove usluge i razvoj sadržaja

Tijekom 2002.godine HTnet je uveo razne nove usluge, i u pristupu i u sadržaju:

Ponuđena su dva paketa ADSL usluge (Optima i Ultra), te VPN-DI usluga.

HTnet u 2002 godini ima 23.000 korisnika web hostinga.

HTnet je uživo emitirao 59 multimedijalnih događaja, omogućio download 96 GB podataka s poslužitelja putem 27.943 downloada podataka putem streaminga, omogućio radijsko i TV streaming emitiranje 25 radijskih i TV postaja i 4 web kamere, u cjelokupnom trajanju od 58.991 sat.

29

HTnet je najposjećeniji portal u Hrvatskoj. Broj posjeta porastao je za 54,6% tijekom 2002. i zabilježio više od 33 milijuna posjeta na mjesec.

HT će nastaviti razvijati sadržaj na portalu, multimedijalne usluge i poslovne aplikacije, poboljšavati kvalitetu usluge, sigurnost i pouzdanost usluge, izgraditi kvalitetnu korisničku bazu podataka kako bi različitim korisničkim segmentima pristupio s najboljim rješenjima za svaki segment, tj. svakog korisnika, te omogućiti e-trgovanje za B2B i B2C tržište.

“Hoću Internet”

U sklopu aktivnosti za popularizaciju Interneta u Hrvatskoj, u studenome 2002. godine pokrenuta je četvrta kampanja “Hoću Internet” koja će se nastaviti i u 2003. godini. Akcija “Hoću Internet” sastoji se od iznimno povoljne ponude multimedijalnog osobnog računala i pristupa Internetu, koja uključuje i opciju obročne otplate. Na ovaj način najširem sloju hrvatskih građana pruža se mogućnost nabave “ključ u ruke” paketa kojim su trenutačno osposobljeni za pristup i sluzenje Internetom.

Financijska izvješća za godinu zaključenu 31. prosinca 2002. godine zajedno s izvješćem ovlaštenog revizora

32	Profil društva
36	Izvješće ovlaštenog revizora
37	Konsolidirani račun dobitka i gubitka HT Grupe
38	Račun dobitka i gubitka HT d.d.
39	Konsolidirana bilanca HT Grupe
41	Bilanca društva
43	Konsolidirano izvješće o tijeku novca HT Grupe
44	Izvješće o tijeku novca HT d.d.
45	Konsolidirano izvješće o promjenama glavnice HT Grupe
46	Izvješće o promjenama glavnice HT d.d.
47	Bilješke uz financijska izvješća
70	Indeks pojmova

Pun pogodak!

Biti član HT tima znači biti u timu koji voli i zna pobjeđivati. Timski duh i povezanost svih segmenata s ciljem pružanja najkvalitetnije usluge korisnicima, garancija su uspjeha i zalag za budućnost tvrtke.

Profil društva

Nastanak i povijest

HT - Hrvatske telekomunikacije d.d. ("HT d.d.", ili "Društvo") je dioničko društvo u pretežnom vlasništvu Deutsche Telekom AG ("DTAG"). Osnovano je 28. prosinca 1998. godine u Republici Hrvatskoj sukladno odredbama Zakona o razdvajanju Hrvatske pošte i telekomunikacija na Hrvatsku poštu i Hrvatske telekomunikacije (NN br. 101/98) kojim je poslovanje prijašnjeg poduzeća Hrvatske pošte i telekomunikacija ("HPT s p.o.") razdvojeno i prenijeto na dva nova dionička društva: HT - Hrvatske telekomunikacije d.d. ("HT d.d.") i HP - Hrvatska pošta d.d. ("HP d.d.") koja su započela poslovati na dan 1. siječnja 1999. godine. Sukladno odredbama Zakona o privatizaciji Hrvatskih telekomunikacija d.d. (NN br. 65/99 i br. 68/01), 5. listopada 1999. godine, Republika Hrvatska je prodala 35% dionica društva HT DTAG-u, a 25. listopada 2001. godine DTAG je kupio dodatnih 16% dionica društva HT d.d., te tako postao većinski dioničar s 51% dioničkog udjela. DTAG danas u Nadzornom odboru predstavlja pet članova, Republiku Hrvatsku tri, a jednog člana imenovalo je radničko vijeće društva HT d.d.

Osnovne djelatnosti

Osnovne djelatnosti društva HT d.d. i njegovog ovisnog društva HT mobilne komunikacije d.o.o. ("HT Grupe" ili "Grupe") sastoje se od pružanja telekomunikacijskih usluga te projektiranja i izgradnje komunikacijskih mreža na području Republike Hrvatske. Poslovanje Grupe odvija se kroz tri poslovna segmenta organizirana kao dva poslovna odjela (fiksna mreža i prijenos podataka) i jedna zasebna pravna osoba, HT mobilne komunikacije d.o.o., uz podršku četiri korporativna odjela Korporativna

jedinica glavnog izvršnog direktora, Korporativna jedinica za financije, Korporativna jedinica za ljudske resurse, Korporativna jedinica za usluge). Tijekom 2002. godine Grupa je ostvarivala regionalno prisustvo kroz dvadeset regionalnih telekomunikacijskih centara, dok će u budućnosti biti primijenjen koncept četiri regije.

Uz pružanje osnovnih usluga fiksnih telefonskih linija, uključujući mjesne, međugradске i međunarodne linije, Grupa posluje i s analognom (NMT) i GSM pokretnom telefonskom mrežom, odnosno MOBITELE i CRONET mrežama, te pruža Internet usluge (HTnet). Ostale usluge uključuju usluge prijenosa podataka (najam vodova, ATM, X25 i Frame relay), te telegrafске usluge.

Značajni događaji

Tijekom 2002. godine Uprava društva HT d.d. donijela je odluku o prijenosu poslovne djelatnosti pokretnih telefonskih mreža na ovisno društvo u potpunom vlasništvu - HT mobilne komunikacije d.o.o. ("HTmobile"). HTmobile je registriran pri Trgovačkom sudu 6. studenog 2002. godine, nakon što je društvo HT d.d. uplatilo početni novčani ulog u iznosu od 24.800,00 kuna. Taj početni ulog je 30. prosinca 2002. godine povećan uplatom u novcu u iznosu od 80.307.470,78 kuna i ulogom u naravi u iznosu od 1.397.667.729,22 kuna, tako da ukupan ulog društva HT d.d. u ovisno društvo u potpunom vlasništvu iznosi 1.478.000.000,00 kuna. Od ovoga iznosa, 60.230.603,08 kuna je ostalo neuplaćeno na dan 31. prosinca 2002. godine. Društvo HTmobile je započelo svoju poslovnu aktivnost 1. siječnja 2003. godine, do kada je NMT i GSM usluge pružalo društvo HT d.d. Sjedište društva HTmobile je u Zagrebu, Hebrangova 32-34.

Financijski pregled i strategija

Društvo HT d.d. je nastavilo razvoj svojih usluga i formiranja cijena kao odgovor na konkurenciju na tržištu pokretne telefonije, ali i pripremu za deregulaciju na tržištu nepokretne telefonije. Tijekom 2002. godine, društvo HT d.d. je ostvarilo daljnji porast prihoda iz mobilne pre-paid usluge, te dodatni porast prihoda u fiksnj telefoniji, kao rezultat proširenog asortimana usluga i porasta broja korisnika, te, dijelom, kao posljedica promjene tarifnog sustava u kolovozu 2001. godine. Prihod od telekomunikacijskih usluga u 2002. godini iznosio je 7.544 milijuna kuna, od čega se 5.052 milijuna kuna odnosi na nepokretnu telefoniju, 2.078 milijuna kuna na pokretnu telefoniju, a na usluge prijenosa podataka, internet i druge usluge 414 milijuna kuna. Dobitak iz redovnih aktivnosti tekuće godine prije poreza iznosio je 2.357 milijuna kuna. Dobitak financijske godine nakon poreza iznosio je 1.864 milijuna kuna. Primljeni dugoročni i kratkoročni krediti na kraju godine iznosili su 81 milijun kuna. Stanje novca i novčanih ekvivalenata 31. prosinca 2002. godine iznosilo je 1.436 milijuna kuna. Na dobitak iz redovnih aktivnosti u 2001. godini značajno je utjecala revalorizacija dugotrajne materijalne imovine, budući da je otpis vrijednosti imovine u iznosu od 1.142 milijuna kuna bio knjižen na teret rezultata 2001. godine.

Cilj je Društva stvaranje vrijednosti svojim kupcima, vlasnicima i partnerima uz istovremenu odgovornost prema zaposlenicima i društvu. Društvo će i dalje nastaviti primjenjivati vodeće tehnologije u telekomunikacijskoj industriji te ulagati u razvoj svojih zaposlenika uz nastavak stabilnog rasta prihoda i

neprestano poboljšanje učinkovitosti. Podzakonski propis koji je donesen u drugoj polovici 2001. godine, daje društvu HTmobile pravo na stjecanje koncesije za UMTS temeljem propisanih uvjeta i po unaprijed određenoj fiksnj naknadi za koncesiju.

Upravljačka struktura

Nadzorni odbor

Članovi Nadzornog odbora tijekom 2002. godine i do izdavanja ovih izvješća su:

Hans-Albert Aukes	Predsjednik	Od 24. listopada 2001. godine
Ana Hrastović	Zamjenik predsjednika	Od 24. listopada 2001. godine
Wolfgang Breuer	Član	Do 18. srpnja 2002. godine
Martin Walter	Član	Od 24. listopada 2001. godine
Michael Günther	Član	Od 24. listopada 2001. godine
Herbert Müller	Član	Od 24. listopada 2001. godine
Ivan Milić	Član	Od 24. listopada 2001. godine
Milan Stojanović	Član	Od 24. listopada 2001. godine
Antun Rimac	Član	Od 28. svibnja 2002. godine
Siegfried Pleiner	Član	Od 16. listopada 2002. godine

Uprava

Članovi Uprave tijekom 2002. godine i do izdavanja ovih izvješća su:

Ivica Mudrinić	Predsjednik	Od 28. prosinca 1998. godine
Ingo Richter	Član	Od 01. ožujka 2000. godine
Wolfgang Lister	Član	Od 24. listopada 2001. godine
Karim Jadavjee Khoja	Član	Do 19. srpnja 2002. godine
Eugen Schulz	Član	Od 24. listopada 2001. godine
Wolfgang Breuer	Član	Od 19. srpnja 2002. godine
Branka Skaramuča	Član	Od 01. lipnja 2002. godine
Ivana Šoljan	Član	Od 01. rujna 2002. godine

Izvješće o odgovornostima Uprave

Temeljem hrvatskog Zakona o računovodstvu (NN 90/92), Uprava je dužna osigurati da financijska izvješća za svaku financijsku godinu budu pripremljena u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja (IFRS), tako da daju istinitu i objektivnu sliku financijskog stanja i rezultata poslovanja Društva za to razdoblje.

Pri izradi financijskih izvješća, odgovornost Uprave uključuje:

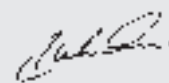
- dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- procjenu i primjenu razumnih i opreznih prosudbi;
- primjenu odgovarajućih računovodstvenih standarda, te da su sva materijalno značajna odstupanja objašnjena i izložena u financijskim izvješćima; i
- osiguranje da su financijska izvješća pripremljena na načelu nastavka poslovanja, osim ako to načelo nije primjenjivo u slučaju da Društvo neće moći nastaviti poslovanje.

Uprava je odgovorna za vođenje točnih računovodstvenih evidencija, koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnošću odražavati financijski položaj Društva, kao i njihovu usklađenost s hrvatskim Zakonom o računovodstvu (NN 90/92). Uprava je također odgovorna za čuvanje imovine Društva, pa stoga i za poduzimanje razumnih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Uprava je odobrila financijska izvješća za izdavanje dana 28. veljače 2003. godine.

HT - Hrvatske telekomunikacije d.d.
Hebrangova 32 - 34
10000 Zagreb
Republika Hrvatska

Potpisano u ime Uprave:

I. Mudrinić
28. veljače 2003. godine
Predsjednik Uprave

Izvješće ovlaštenog revizora

Dioničarima društva HT – Hrvatske telekomunikacije d.d.:

Obavili smo reviziju priloženih financijskih izvješća društva HT – Hrvatske telekomunikacije d.d. ("HT d.d." ili "Društvo") i njegovog ovisnog društva (zajedno "Grupa"), na dan 31. prosinca 2002. godine, koja su izložena na stranicama 6 do 44, a pripremljena su sukladno računovodstvenim politikama navedenim na stranicama 16 do 23. Financijska izvješća pripremljena su na osnovi Međunarodnih standarda financijskog izvješćivanja što ih je izdao Odbor za međunarodne računovodstvene standarde, sukladno hrvatskom Zakonu o računovodstvu (NN 90/92).

Odgovornosti Uprave i revizora

Za navedena financijska izvješća odgovorna je Uprava. Mi smo odgovorni za izražavanje neovisnog mišljenja o tim financijskim izvješćima na osnovi obavljene revizije.

Temelj za izražavanje mišljenja

Postupak revizije financijskih izvješća Društva i Grupe proveden je sukladno Međunarodnim revizijskim standardima. Ti standardi zahtijevaju planiranje i provođenje revizije do razine potrebne nam za dobivanje dovoljno dokaza o tome da financijska izvješća ne sadrže materijalno značajna pogrešna iskazivanja. Revizija obuhvaća ispitivanje, na test osnovi, evidencija i računovodstvenih podataka koji potkrepljuju iznose i objave prikazane u financijskim izvješćima. Revizija, također, obuhvaća procjenjivanje korištenih računovodstvenih načela i značajnih procjena Uprave, kao i cjelokupne prezentacije financijskih izvješća. Vjerujemo da naša revizija pruža razumnu osnovu za izražavanje mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, financijska izvješća na dan 31. prosinca 2002. godine prikazuju realno i objektivno financijski položaj Društva i Grupe, rezultate njihova poslovanja, tijekove novca i promjene glavnice za godinu tada završenu, a pripremljena su sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja i Zakonu o računovodstvu (NN 90/92).

Zoran Stanković

Ernst&Young d.o.o. Zagreb

Republika Hrvatska
Zagreb, 9. prosinca 2002. godine
Zagreb, 28. veljače 2003. godine

36

Konsolidirani račun dobitka i gubitka HT Grupe

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2002. godine

	Bilješke	2002. godina milijuni kuna	2001. godina milijuni kuna
Prihodi od osnovne djelatnosti			
Prihodi	3	7.544	6.788
Prihodi od upotrebe vlastitih proizvoda i usluga	4	49	167
Ostali prihodi		111	89
Ukupni prihodi od osnovne djelatnosti		7.704	7.044
Materijalni troškovi			
a) Troškovi sirovina, potrošnog materijala i prodane robe		(578)	(561)
b) Ostali materijalni troškovi i troškovi usluga	5	(1.592)	(1.514)
Troškovi osoblja			
a) Bruto plaće i nadnice		(948)	(919)
b) Porezi, doprinosi i ostali troškovi plaća		(330)	(305)
Smanjenje vrijednosti, amortizacija i otpis dugotrajne imovine	6	(1.307)	(1.208)
Umanjenje vrijednosti dugotrajne materijalne imovine iz procjene		-	(1.142)
Otpis kratkotrajne imovine		(98)	(125)
Ostali troškovi	7	(679)	(646)
Ukupni troškovi iz osnovne djelatnosti		(5.532)	(6.420)
Dobitak iz osnovne djelatnosti		2.172	624
Financijski prihodi			
Financijski rashodi		212	99
Udjel u dobitku od ulaganja u pridružena društva	12	(42)	(64)
Udjel u dobitku od ulaganja u pridružena društva	12	15	10
Vrijednosno usklađenje ulaganja u pridružena društva		-	(156)
Dobitak iz redovnih aktivnosti prije poreza		2.357	513
Tekući porez	8	(548)	(359)
Odgođeni porez	8	55	156
Dobitak financijske godine		1.864	310

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavi su dio ovog konsolidiranog računa dobitka i gubitka.

37

Račun dobitka i gubitka HT d.d.

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2002. godine

	Bilješke	2002. godina milijuni kuna	2001. godina milijuni kuna
Prihodi od osnovne djelatnosti			
Prihodi	3	7.544	6.788
Prihodi od upotrebe vlastitih proizvoda i usluga	4	49	167
Ostali prihodi		111	89
Ukupni prihodi od osnovne djelatnosti		7.704	7.044
Materijalni troškovi			
a) Troškovi sirovina, potrošnog materijala i prodane robe		(578)	(561)
b) Ostali materijalni troškovi i troškovi usluga	5	(1.592)	(1.514)
Troškovi osoblja			
a) Bruto plaće i nadnice		(948)	(919)
b) Porezi, doprinosi i ostali troškovi plaća		(330)	(305)
Smanjenje vrijednosti, amortizacija i otpis dugotrajne imovine	6	(1.307)	(1.208)
Umanjenje vrijednosti dugotrajne materijalne imovine iz procjene		-	(1.142)
Otpis kratkotrajne imovine		(98)	(125)
Ostali troškovi	7	(679)	(646)
Ukupni troškovi iz osnovne djelatnosti		(5.532)	(6.420)
Dobitak iz osnovne djelatnosti		2.172	624
Financijski prihodi i rashodi			
Financijski prihodi		212	99
Financijski rashodi		(42)	(64)
Udjel u dobitku od ulaganja u pridružena društva	12	15	10
Vrijednosno usklađenje ulaganja u pridružena društva	12	-	(156)
Dobitak iz redovnih aktivnosti prije poreza		2.357	513
Tekući porez	8	(548)	(359)
Odgođeni porez	8	55	156
Dobitak financijske godine		1.864	310

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavi su dio ovog konsolidiranog računa dobitka i gubitka.

38

Konsolidirana bilanca HT Grupe

Na dan 31. prosinca 2002. godine

	Bilješke	2002. godina milijuni kuna	2001. godina milijuni kuna
AKTIVA			
A. Dugotrajna imovina			
Nematerijalna imovina	9	441	140
Materijalna imovina	10	9.621	10.133
Ulaganja u pridružena društva	12	56	41
Ostala ulaganja	13	403	150
Dugoročna potraživanja		42	43
Odgođeno porezno sredstvo	8	55	79
Ukupna dugotrajna imovina		10.618	10.586
B. Kratkotrajna imovina			
Zalihe	14	149	159
Potraživanja	15	1.334	1.205
Ulaganja	13	256	90
Oročeni depoziti	30 b)	1.443	974
Novac i novčani ekvivalenti	30 a)	1.436	909
Ukupna kratkotrajna imovina		4.618	3.337
C. Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda - kratkotrajna imovina			
		21	22
D. UKUPNA AKTIVA		15.257	13.945

39

Konsolidirana bilanca HT Grupe (nastavak)

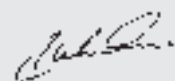
Na dan 31. prosinca 2002. godine

40

	Bilješke	2002. godina milijuni kuna	2001. godina milijuni kuna
KAPITAL I OBVEZE			
A. Kapital i rezerve			
Dionički kapital	21	8.189	8.189
Zakonske rezerve	22	97	82
Ostale rezerve	23	(796)	(796)
Zadržani dobitak		1.880	1.267
Revalorizacijska rezerva	24	1.964	2.313
Dobitak tekuće godine		1.864	310
Ukupni kapital i rezerve		13.198	11.365
B. Dugoročne obveze			
Rezerviranja	20	75	52
Obveze prema zaposlenicima	19	99	80
Odgođena porezna obveza	8	491	578
Dugoročni zajmovi	18	37	294
Ostale dugoročne obveze		24	25
Ukupne dugoročne obveze		726	1.029
C. Kratkoročne obveze			
Obveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obveze	16	888	918
Obveza poreza na dobitak		211	143
Obveze po osnovi zajmova i kratkoročni dio dugoročnih kredita	17	44	276
Ukupne kratkoročne obveze		1.143	1.337
D. Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućih razdoblja- kratkoročne obveze			
		190	214
Ukupne obveze		2.059	2.580
E. UKUPNI KAPITAL I OBVEZE		15.257	13.945

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ove bilance.

Potpisali u ime društva HT d.d. 28. veljače 2003. godine

I. Mudrinić

I. Richter

Bilanca društva

Na dan 31. prosinca 2002. godine

41

	Bilješke	2002. godina milijuni kuna	2001. godina milijuni kuna
AKTIVA			
A. Dugotrajna imovina			
Nematerijalna imovina	9	329	140
Materijalna imovina	10	8.335	10.133
Ulaganja u ovisno društvo	11	1.478	-
Ulaganja u pridružena društva	12	56	41
Ostala ulaganja	13	403	150
Dugoročna potraživanja		42	43
Odgođeno porezno sredstvo	8	55	79
Ukupna dugotrajna imovina		10.698	10.586
B. Kratkotrajna imovina			
Zalihe	14	149	159
Potraživanja	15	1.334	1.205
Ulaganja	13	256	90
Oročeni depoziti	30 b)	1.443	974
Novac i novčani ekvivalenti	30 a)	1.416	909
Ukupna kratkotrajna imovina		4.598	3.337
C. Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda - kratkotrajna imovina			
		21	22
D. UKUPNA AKTIVA		15.317	13.945

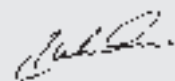
Bilanca društva (nastavak)

Na dan 31. prosinca 2002. godine

	Bilješke	2002. godina milijuni kuna	2001. godina milijuni kuna
KAPITAL I OBVEZE			
A. Kapital i rezerve			
Dionički kapital	21	8.189	8.189
Zakonske rezerve	22	97	82
Ostale rezerve	23	(796)	(796)
Zadržani dobitak		1.880	1.267
Revalorizacijska rezerva	24	1.964	2.313
Dobitak tekuće godine		1.864	310
Ukupni kapital i rezerve		13.198	11.365
B. Dugoročne obveze			
Rezerviranja	20	75	52
Obveze prema zaposlenicima	19	99	80
Odgođena porezna obveza	8	491	578
Dugoročni zajmovi	18	37	294
Obveze prema ovisnom društvu	11	60	-
Ostale dugoročne obveze		24	25
Ukupne dugoročne obveze		786	1.029
C. Kratkoročne obveze			
Obveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obveze	16	888	918
Obveza poreza na dobitak		211	143
Obveze po osnovi zajmova i kratkoročni dio dugoročnih kredita	17	44	276
Ukupne kratkoročne obveze		1.143	1.337
D. Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućih razdoblja- kratkoročne obveze			
Ukupne obveze		2.119	2.580
E. UKUPNI KAPITAL I OBVEZE		15.317	13.945

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ove bilance.

Potpisali u ime društva HT d.d. 28. veljače 2003. godine

I. Mudrinić

I. Richter

Konsolidirano izvješće o tijeku novca HT Grupe

Za godinu završenu 31. prosinca 2002. godine

	Bilješke	2002. godina milijuni kuna	2001. godina milijuni kuna
Dobitak iz redovitog poslovanja			
Amortizacija		1.307	1.208
Umanjenje vrijednosti dugotrajne materijalne imovine		-	1.142
Smanjenje/(Povećanje) zaliha		40	(56)
Povećanje potraživanja i predujmova		(128)	(164)
(Smanjenje)/ Povećanje obveza i odgođenog plaćanja troškova		(54)	303
Povećanje obveza za bonuse zaposlenih		19	6
Plaćene kamate		(38)	(32)
Neto knjigovodstvena vrijednost rashodovane imovine		16	48
Prihodi od upotrebe vlastitih proizvoda i usluga		(49)	(167)
Rezerviranja - negotovinske stavke		23	52
Ostale negotovinske stavke		-	36
Plaćeni porez		(480)	(266)
Neto novčani priljev iz poslovnih aktivnosti		2.828	2.734
Novčani tijek iz ulagateljskih aktivnosti			
Nabava dugotrajne imovine		(1.108)	(1.410)
Primici od prodaje dugotrajne imovine		1	-
Kupnja financijske imovine		(1.611)	(1.184)
Primici od prodaje financijske imovine		840	-
Primici od kamata		79	59
Neto novčani odljev iz ulagateljskih aktivnosti		(1.799)	(2.535)
Novčani tijek iz financijskih aktivnosti			
Otplata dugoročnih zajmova		(502)	(237)
Primljeni dugoročni zajmovi		-	293
Isplaćena dividenda		-	(51)
Neto novčani (odljev)/priljev iz financijskih aktivnosti		(502)	5
Neto povećanje novca i novčanih ekvivalenata		527	204

Analiza promjena novca i novčanih ekvivalenata:

Stanje na 1. siječnja 2002./2001. godine		909	705
Neto novčani primici		527	204
Stanje 31. prosinca 2002./2001. godine	30 a)	1.436	909

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog izvješća o tijeku novca.

Izvješće o tijeku novca HT d.d.

Za godinu završenu 31. prosinca 2002. godine

	Bilješke	2002. godina milijuni kuna	2001. godina milijuni kuna
Dobitak iz redovitog poslovanja		2.172	624
Amortizacija		1.307	1.208
Umanjenje vrijednosti dugotrajne materijalne imovine		-	1.142
Smanjenje/(Povećanje) zaliha		40	(56)
Povećanje potraživanja i predujmova	(128)	(128)	(164)
(Smanjenje)/ Povećanje obveza i odgođenog plaćanja troškova	(54)	(54)	303
Povećanje obveza za bonuse zaposlenih		19	6
Plaćene kamate	(38)	(38)	(32)
Neto knjigovodstvena vrijednost rashodovane imovine		16	48
Prihodi od upotrebe vlastitih proizvoda i usluga	(49)	(49)	(167)
Rezerviranja - negotovinske stavke		23	52
Ostale negotovinske stavke		-	36
Plaćeni porez	(480)	(480)	(266)
Neto novčani priljev iz poslovnih aktivnosti		2.828	2.734
Novčani tijek iz ulagateljskih aktivnosti			
Nabava dugotrajne imovine	(1.108)	(1.108)	(1.410)
Primici od prodaje dugotrajne imovine	1	1	-
Kupnja financijske imovine	(1.611)	(1.611)	(1.184)
Ulaganje u ovisno društvo	(20)	(20)	-
Primici od prodaje financijske imovine	840	840	-
Primici od kamata	79	79	59
Neto novčani odljev iz ulagateljskih aktivnosti		(1.819)	(2.535)
Novčani tijek iz financijskih aktivnosti			
Otplata dugoročnih zajmova	(502)	(502)	(237)
Primljeni dugoročni zajmovi	-	-	293
Isplaćena dividenda	-	-	(51)
Neto novčani (odljev)/priljev iz financijskih aktivnosti		(502)	5
Neto povećanje novca i novčanih ekvivalenata		507	204

Analiza promjena novca i novčanih ekvivalenata:

Stanje na 1. siječnja 2002./2001. godine		909	705
Neto novčani primici		507	204
Stanje 31. prosinca 2002./2001. godine	30 a)	1.416	909

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog izvješća o tijeku novca.

Konsolidirano izvješće o promjenama glavnice HT Grupe

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2001. godine

	Dionički kapital mil. kuna	Revalorizacijske rezerve milijuni kuna	Zakonske rezerve milijuni kuna	Ostale rezerve milijuni kuna	Zadržani dobitak milijuni kuna	Dobitak tekuće godine milijuni kuna	Ukupno milijuni kuna
Stanje 1. siječnja 2001. godine	8.189	-	36	(796)	496	561	8.486
Raspodjela neto dobitka u zadržani dobitak	-	-	-	-	561	(561)	-
Raspodjela neto dobitka u zakonske rezerve	-	-	46	-	(46)	-	-
Revalorizacijska rezerva, umanjena za porezni utjecaj od 655 milijuna kuna	-	2.620	-	-	-	-	2.620
Prijenos amortizacije, umanjen za povezani odgođeni porez od 77 milijuna kuna	-	(307)	-	-	307	-	-
Raspodjela dioničarima	-	-	-	-	(51)	-	(51)
Dobitak tekuće godine	-	-	-	-	-	310	310
Stanje 31. prosinca 2001. godine	8.189	2.313	82	(796)	1.267	310	11.365
Raspodjela neto dobitka u zadržani dobitak	-	-	-	-	310	(310)	-
Raspodjela neto dobitka u zakonske rezerve	-	-	15	-	(15)	-	-
Gubitak od umanjenja vrijednosti, umanjen za porezni utjecaj od 8 milijuna kuna	-	(31)	-	-	-	-	(31)
Prijenos amortizacije, umanjen za povezani odgođeni porez od 79 milijuna kuna	-	(318)	-	-	318	-	-
Dobitak tekuće godine	-	-	-	-	-	1.864	1.864
Stanje 31. prosinca 2002. godine	8.189	1.964	97	(796)	1.880	1.864	13.198

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog izvješća o tijeku novca.

Izvješće o promjenama glavnice HT d.d.

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2001. godine

	Dionički kapital mil. kuna	Revalorizacijske rezerve milijuni kuna	Zakonske rezerve milijuni kuna	Ostale rezerve milijuni kuna	Zadržani dobitak milijuni kuna	Dobitak tekuće godine milijuni kuna	Ukupno milijuni kuna
Stanje 1. siječnja 2001. godine	8.189	-	36	(796)	496	561	8.486
Raspodjela neto dobitka u zadržani dobitak	-	-	-	-	561	(561)	-
Raspodjela neto dobitka u zakonske rezerve	-	-	46	-	(46)	-	-
Revalorizacijska rezerva, umanjena za porezni utjecaj od 655 milijuna kuna	-	2.620	-	-	-	-	2.620
46 Prijenos amortizacije, umanjen za povezani odgođeni porez od 77 milijuna kuna	-	(307)	-	-	307	-	-
Raspodjela dioničarima	-	-	-	-	(51)	-	(51)
Dobitak tekuće godine	-	-	-	-	-	310	310
Stanje 31. prosinca 2001. godine	8.189	2.313	82	(796)	1.267	310	11.365
Raspodjela neto dobitka u zadržani dobitak	-	-	-	-	310	(310)	-
Raspodjela neto dobitka u zakonske rezerve	-	-	15	-	(15)	-	-
Gubitak od umanjenja vrijednosti, umanjn za porezni utjecaj od 8 milijuna kuna	-	(31)	-	-	-	-	(31)
Prijenos amortizacije, umanjn za povezani odgođeni porez od 79 milijuna kuna	-	(318)	-	-	318	-	-
Dobitak tekuće godine	-	-	-	-	-	1.864	1.864
Stanje 31. prosinca 2002. godine	8.189	1.964	97	(796)	1.880	1.864	13.198

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog izvješća o tijeku novca.

Bilješke uz financijska izvješća

1. Status društva HT d.d. i HT Grupe

HT d.d. je dioničko društvo čiji su vlasnici Deutsche Telekom A.G. (51%) i Republika Hrvatska (49%). U skladu sa Zakonom o razdvajanju od 10. srpnja 1998. godine, poštanska i telekomunikacijska djelatnost poduzeća HPT s p.o. i odgovarajuća imovina i obveze prenijete su na dva nova dionička društva, HT d.d. i HP d.d. 1. siječnja 1999. godine. Od tog datuma poduzeće HPT s p.o. prestalo je postojati. Dionički kapital društva HT d.d. registriran je 28. prosinca 1998. godine na temelju nerevidirane bilance poduzeća HPT s p.o. na dan 31. prosinca 1997. godine. Registrirana adresa ureda društva je Hebrangova 32-34, Zagreb, Hrvatska.

Tijekom 2002. godine Uprava društva HT d.d. donijela je odluku o prijenosu poslovne djelatnosti pokretnih telefonskih mreža na novoosnovano ovisno društvo u potpunom vlasništvu - HT mobilne komunikacije d.o.o. ("HTmobile").

Društvo HTmobile je registrirano pri Trgovačkom sudu 6. studenog 2002. godine, nakon što je društvo HT d.d. uplatilo početni novčani ulog u iznosu od 24.800,00 kuna. Taj početni ulog je 30. prosinca 2002. godine povećan uplatom u novcu u iznosu od 80.307.470,78 kuna i ulogom u naravi u iznosu od 1.397.667.729,22 kuna, tako da ukupan ulog društva HT d.d. u ovisno društvo u potpunom vlasništvu iznosi 1.478.000.000,00 kuna. Od ovoga iznosa, 60.230.603,08 kuna je ostalo neuplaćeno na dan 31. prosinca 2002. godine.

Društvo HTmobile je započelo svoju poslovnu aktivnost 1. siječnja 2003. godine, do kada je NMT i GSM usluge pružalo društvo HT d.d. Sjedište društva HTmobile je u Zagrebu, Hebrangova 32 - 34.

2. Sažetak računovodstvenih politika

Sažetak važnijih računovodstvenih politika društva HT d.d. je sljedeći:

a) Osnove računovodstva

Društvo HT d.d. vodi svoje poslovne knjige u hrvatskim kunama (HRK) i u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja (International Financial Reporting Standards - IFRS) objavljenim od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, i koji su bili na snazi 31. prosinca 2002. godine, te sukladno hrvatskom Zakonu o računovodstvu (90/92) i računovodstvenim načelima i praksi koju primjenjuju poduzeća u Hrvatskoj.

b) Osnova izvješćivanja

Financijska su izvješća sastavljena prema načelu povijesnih troškova, uz slijedeće izuzetke:

- Dugotrajna materijalna imovina se knjiži po revaloriziranim vrijednostima (bilješka j);
- Financijska imovina koja se drži radi trgovanja i financijska imovina raspoloživa za prodaju iskazuje se po fer vrijednosti (bilješka u); kako je dalje navedeno u računovodstvenim politikama.

c) Osnova konsolidacije

Konsolidirana financijska izvješća Grupe uključuju HT d.d. i ovisno društvo u potpunom vlasništvu, HT mobilne komunikacije d.o.o.. Sve transakcije i stanja unutar grupe se eliminiraju.

d) Promjena u prezentaciji izvješća o tijeku novca

Tijekom 2002. godine Društvo je promijenilo metodu prezentacije izvješća o tijeku novca i promijenilo klasifikaciju pojedinih pozicija kako bi unaprijedilo prezentaciju financijskih izvješća. Usporedni podaci za 2001. godinu su prepravljani sukladno tim promjenama.

e) Valuta izvješćivanja

Financijska izvješća društva HT d.d. i HT Grupe sastavljena su u hrvatskim kunama (HRK). Službeni tečaj hrvatske kune na dan 31. prosinca 2002. godine bio je HRK 7,11 (31. prosinca 2001. - 8,36 kuna) za 1 američki dolar i HRK 7,45 (31. prosinca 2001. - 7,37 kuna) za 1 euro. Iznosi objavljeni u financijskim izvješćima izraženi su u milijunima kuna ako nije drugačije navedeno.

f) Ulaganje u ovisno društvo

U financijskim izvješćima Društva ulaganje u ovisno društvo je iskazano po metodi troška nabave.

g) Ulaganja u pridružena društva

Ulaganja u pridružena društva (uobičajeno ulaganja uz vlasnički udio u iznosu od 20% do 50% u temeljnom kapitalu društva) u kojima društvo HT d.d. ima značajan utjecaj vode se primjenom metode udjela. Procjena vrijednosti ulaganja u pridružena društva vrši se u slučaju kada postoji naznaka da je ta vrijednost umanjena ili više ne postoje gubici od umanjenja priznati u prethodnim godinama. Neostvarena dobit iz transakcija s pridruženim društvima eliminira se u mjeri udjela Društva u pridruženom društvu, u odnosu na ulaganje u pridruženo društvo.

h) Ostala ulaganja

Sva ostala ulaganja iskazuju se prema MRS-u 39, Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje kako je niže navedeno u bilješki u.

i) Dugotrajna nematerijalna imovina

Dugotrajna nematerijalna imovina iskazuje se na početku

po trošku nabave. Nematerijalna imovina se priznaje u slučaju da će buduće gospodarske koristi koji se mogu pripisati imovini ući u društvo, a trošak imovine može se pouzdano izmjeriti. Nakon početnog priznavanja, nematerijalna imovina iskazuje se prema trošku nabave umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i eventualne akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Nematerijalna imovina amortizira se po linearnoj metodi tijekom procijenjenog korisnog vijeka uporabe. Prosječno razdoblje amortizacije za dugotrajnu nematerijalnu imovinu iznosi deset godina. Razdoblje amortizacije razmatra se jednom godišnje na kraju svake financijske godine.

j) Dugotrajna materijalna imovina

Dugotrajna materijalna imovina iskazuje se po revaloriziranoj vrijednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i eventualni akumulirani gubitak od umanjenja vrijednosti. Neovisne procjene vrijednosti materijalne imovine vrše se kada se knjigovodstvena vrijednost bitno razlikuje od fer vrijednosti. Zadnju procjenu vrijednosti izvršili su stručni procjenitelji 1. siječnja 2001. godine. Svako povećanje vrijednosti dugotrajne materijalne imovine knjiži se u revalorizacijske rezerve, osim u slučaju da, i isključivo u mjeri u kojoj, ono poništava smanjenje vrijednosti iste imovine koje je ranije bilo iskazano kao trošak i u tom se slučaju priznaje kao prihod. Svako umanjenje prvo se prebija s povećanjem koje se odnosi na raniju procjenu vrijednosti u pogledu iste imovine i nakon toga se priznaje kao trošak. Pripadajući dio revalorizacijskih rezervi ostvarenih prilikom ranije procjene vrijednosti oslobađa se iz revalorizacijskih rezervi direktno u zadržanu dobit sukladno korištenju revalorizirane imovine. Početni trošak dugotrajne materijalne imovine obuhvaća nabavnu cijenu, uključujući uvozne carine i nepovratne poreze kod kupovine i svaki trošak koji se može dovesti u direktnu vezu sa stavljanjem imovine u funkcionalno stanje i dovođenjem na lokaciju u svrhu planirane uporabe. Troškovi nastali nakon stavljanja dugotrajne materijalne imovine u uporabu, kao što su troškovi popravaka i održavanja i troškovi remonta, terete rezultat onog obračunskog razdoblja u kojem nastanu. U slučajevima kada se može jasno pokazati da su troškovi doveli do povećanja budućih gospodarskih koristi koje se očekuju iz uporabe neke stavke dugotrajne materijalne imovine iznad prvobitno procijenjenog standarda učinka, troškovi se kapitaliziraju kao povećanje vrijednosti dugotrajne materijalne imovine. Amortizacija se obračunava po linearnoj metodi. Tijekom ranije opisane procjene vrijednosti, Društvo je izvršilo

detaljan pregled preostalog korisnog vijeka uporabe svoje dugotrajne materijalne imovine. Prepravljeni preostali korisni vjekovi uporabe su u prosjeku sljedeći:

Građevinski objekti	11 godina
Oprema	5 godina
Namještaj i vozila	5 godina

Korisni vjekovi uporabe novostečene imovine su sljedeći:

Građevinski objekti	18 – 25 godina
Oprema	8 – 10 godina
Namještaj i vozila	5 – 10 godina

Korisni vijek trajanja i metoda amortizacije periodički se razmatraju kako bi se osiguralo da metoda i razdoblje amortizacije budu u skladu s očekivanim modelom ostvarivanja gospodarskih koristi od pojedinih pozicija dugotrajne materijalne imovine. Imovina u izgradnji predstavlja nedovršenu imovinu i iskazuje se po trošku nabave. To uključuje trošak izgradnje, opremu i ostale direktne troškove. Imovina u izgradnji ne amortizira se sve dok nije dovršena i stavljena u uporabu.

k) Umanjenje vrijednosti imovine – Financijski instrumenti

Za financijsku imovinu koja se vodi po amortiziranom trošku, kad postoji vjerojatnost da Društvo neće naplatiti sve iznose koji dospijevaju prema ugovornim uvjetima zajmova, potraživanjima ili ulaganjima koja se drže do dospijea, u računu dobitka i gubitka se iskazuje umanjenje vrijednosti ili gubitak zbog nenaplativosti potraživanja.

– Ostala imovina

Ostala se imovina razmatra u pogledu umanjenja vrijednosti kad događaji ili promijenjene okolnosti ukazuju na to da se knjigovodstvena vrijednost neke imovine neće moći povratiti. Kad god knjigovodstvena vrijednost imovine nadmašuje njezinu vrijednost koja se može povratiti, umanjenje vrijednosti tereti rezultat razdoblja ili se tretira kao revalorizacijsko umanjenje dugotrajne materijalne imovine, koje se knjiže prema revaloriziranom iznosu u mjeri u kojoj gubitak od umanjenja ne prekoračuje iznos iskazan u revalorizacijskim rezervama iste imovine. Iznos koji se može povratiti predstavlja viši iznos od neto prodajne cijene imovine i uporabne vrijednosti. Neto prodajna cijena je iznos koji se može dobiti iz prodaje imovine u transakciji između neovisnih strana umanjenoj za troškove otuđenja, dok je uporabna vrijednost sadašnja vrijednost procijenjenih budućih novčanih tijekova za koje se očekuje da će nastati iz kontinuirane uporabe imovine i njezinog otuđenja na kraju korisnog vijeka trajanja.

l) Zalihe

Zalihe se vrednuju po nižoj vrijednosti između troška

nabave i neto ostvarive vrijednosti, nakon rezerviranja za zastarjele i suvišne stavke. Neto ostvariva vrijednost je prodajna cijena u uobičajenom tijeku poslovanja, umanjena za troškove dovršetka, marketinga i distribucije. Trošak se utvrđuje na bazi prosječnog ponderiranog troška.

m) Potraživanja

Potraživanja su iskazana prema fer vrijednosti dane naknade i knjiže se po amortiziranom trošku, nakon ispravka za umanjenje vrijednosti.

n) Strane valute

Transakcije u stranoj valuti preračunate su u domaću valutu primjenom tečaja na datum transakcije. Novčana imovina i obveze u stranoj valuti preračunate su u domaću valutu po tečaju važećem na kraju godine. Dobitak ili gubitak nastao iz promjene tečaja nakon datuma transakcije evidentira se u računu dobitka i gubitka u sklopu financijskih prihoda odnosno financijskih rashoda.

o) Operativni najmovi

Najamnine koje proizlaze iz ugovora o najmu priznaju se kao trošak po linearnoj metodi tijekom razdoblja najma, čak i ako se plaćanja ne vrše prema toj osnovi.

p) Oporezivanje

Porez na dobit temelji se na rezultatu poslovne godine i uključuje odgođeno oporezivanje. Odgođeno oporezivanje računa se uz pomoć metode bilančne obveze. Odgođeni porezi na dobit odražavaju neto porezni učinak privremenih razlika između knjigovodstvenih vrijednosti imovine i obveza za potrebe financijskog izvješćivanja i iznosa korištenih za potrebe obračuna poreza na dobit. Odgođena porezna sredstva i obveze mjere se primjenom poreznih stopa za koje se očekuje da će se primijeniti na oporezivu dobit u godinama u kojima se očekuje nadoknada ili podmirenje tih privremenih razlika temeljem poreznih stopa na snazi ili u osnovi na snazi na datum bilance. Mjerenje odgođenih poreznih obveza i odgođenih poreznih sredstava odražava porezne posljedice koje bi proizašle iz načina na koji poduzeće očekuje, na datum bilance, povrat ili podmirenje knjigovodstvenog iznosa svoje imovine i obveza. Odgođena porezna sredstva i obveze ne diskontiraju se, i razvrstavaju se kao dugoročna potraživanja (obveze) u bilanci. Odgođena porezna sredstva priznaju se kada postoji vjerojatnost da će na raspolaganju biti dostatna oporeziva dobit u odnosu na koju se mogu iskoristiti odgođena porezna sredstva.

Tekući porez i odgođeni porez terete se ili odobravaju direktno u glavnici ako se porez odnosi na stavke koje su odobrene ili terećene, u istom ili različitom razdoblju, direktno na glavnici.

q) Obveze prema zaposlenicima

Društvo izrađuje plan određenih naknada svim zaposlenicima (vidi bilješku 19). Obveze i troškovi otpremnina i jubilarnih nagrada su utvrđeni koristeći metodu predvidive obveze poslodavca po djelatniku. Metoda predvidive obveze poslodavca po djelatniku uzima u obzir svako razdoblje radnog staža iz kojeg proizlazi dodatno povećanje obveze poslodavca za utvrđene naknade djelatnicima i mjeri svaku obvezu posebno da bi se utvrdila konačna obveza. Prethodni troškovi naknada radnicima su izračunati na pravocrtnoj osnovi u prosječnom razdoblju dok se određene naknade djelatnicima ne dodijele. Prihodi ili rashodi nastali izostankom ili podmirivanjem obveze se priznaju kad se izostanak ili podmirivanje dogodi. Obveza za otpremnine je mjerena sadašnjom vrijednošću procijenjenog budućeg novčanog tijeka koristeći diskontnu stopu sličnu kamatnoj stopi na državne obveznice, a uvjeti državnih obveznica su usklađeni s valutom i procijenjenim utvrđenim obvezama na ime naknada. Društvo je određenim zaposlenicima, koji zadovoljavaju uvjete u pogledu godina života i godina radnog staža, ponudilo mogućnost ranijeg odlaska u mirovinu. Iznos koji će biti isplaćen s osnove ranijeg odlaska u mirovinu računa se na temelju prosječnih plaća, te dodatnog iznosa koji ovisi o godinama života i godinama radnog staža.

r) Priznavanje prihoda

Prihodi se priznaju kada postoji vjerojatnost da će gospodarske koristi povezane s transakcijom ući u poduzeće i kad se iznos prihoda može pouzdano mjeriti. Prihodi za sve usluge priznaju se isključujući PDV i popuste kod pružanja usluga. Prihodi od fiksne telefonije sadrže prihode od priključne pristojbe i mjesečne pretplate, prihode od telefonskih razgovora i prihode od interkonekcije za domaće i međunarodne operatere. Prihodi od mobilne telefonije sadrže prihode od priključne pristojbe, mjesečne pretplate i razgovora "post-paid" korisnika, razgovora "pre-paid" korisnika, razgovora pretplatnika međunarodnih mobilnih operatora prilikom roaminga u mreži društva HT d.d., prodaju mobilnih aparata i domaći interkonekcijski prihod povezan s pokretnom mrežom. Prihodi od Internet i podatkovnih usluga sadrže prihode od najma vodova, prihode od Internet pretplate i procijenjene prihode od korištenja Interneta koji se

inicijalno zaračunavaju kao prihod fiksne telefonije, a naknadno se razvrstavaju na prihode od Interneta temeljem omjera određenih od strane Uprave.

s) Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju gotovinu, depozite po viđenju i kratkoročna, visoko likvidna ulaganja koja se lako pretvaraju u poznate iznose novca s prvobitnim dospijecima od tri mjeseca ili manje i koja podliježu neznatnom riziku promjene vrijednosti.

t) Krediti

Troškovi kredita, koji uključuju kamate i ostale troškove koji nastaju u svezi uzimanja kredita, uključujući tečajne razlike koje proizlaze iz kredita u stranim valutama, knjiže se kao trošak u razdoblju njihova nastanka. Obveze po kreditima se prvo priznaju po vrijednosti primljenih sredstava, isključujući trošak transakcije.

u) Ulaganja

Ulaganja su razvrstana u sljedeće kategorije: ulaganja koja se drže do dospijeca, ulaganja koja se drže radi trgovanja i ulaganja raspoloživa za prodaju. Ulaganja s određenim ili odredivim plaćanjima i određenim dospijecem kod kojih Društvo ima pozitivnu namjeru i sposobnost držati ih do dospijeca, s iznimkom zajmova i potraživanja koja potječu od Društva, razvrstana su kao ulaganja koja se drže do dospijeca. Ulaganja koja se uglavnom stječu u svrhu ostvarivanja dobiti iz kratkoročnih promjena u cijeni, razvrstana su kao ulaganja koja se drže radi trgovanja. Sva ostala ulaganja, osim zajmova i potraživanja koja potječu od Društva, razvrstana su kao raspoloživa za prodaju. Ulaganja koja se drže do dospijeca iskazana su u kratkoročnoj imovini, osim u slučaju da dospijevaju u roku dužem od 12 mjeseci od datuma bilance te ugovorom nije predviđena mogućnost prijevremenog oslobađanja sredstava. Ulaganja koja se drže radi trgovanja iskazana su u kratkoročnoj imovini. Ulaganja koja su raspoloživa za prodaju razvrstana su kao kratkoročna imovina ako ih uprava ima namjeru realizirati u roku od 12 mjeseci od datuma bilance. Svaka kupovina i prodaja ulaganja priznaje se na datum trgovanja.

Ulaganja se prvo iskazuju po nabavnoj cijeni, a to je fer vrijednost naknade koja je dana za njih, uključujući troškove transakcije.

Ulaganja koja su raspoloživa za prodaju i ulaganja koja se drže radi trgovanja nakon početnog priznavanja se knjiže po svojoj fer vrijednosti bez smanjenja za troškove transakcije na temelju njihove tržišne cijene na datum bilance. Dobici ili gubici nastali svodenjem na fer vrijednost

ulaganja raspoloživih za prodaju priznaju se direktno u rezerve u glavnici, sve dok se ulaganje ne otuđi ili izuzme na drugi način, ili sve dok se ne bude smatralo umanjenim, u kom trenutku se kumulativni dobitak ili gubitak koji je ranije bio priznat u vlasničkoj glavnici uključuje u neto dobit odnosno gubitak za odgovarajuće razdoblje. Promjene fer vrijednosti ulaganja koja se drže radi trgovanja iskazuju se u rezultatu razdoblja.

v) Rezerviranja

Rezerviranja se priznaje samo u slučaju kada Društvo ima postojeću obvezu (zakonsku ili izvedenu) kao rezultat prošlog događaja i ako postoji vjerojatnost da će biti potreban odljev sredstava koja čine gospodarske koristi kako bi se obveza podmirila, a moguće je napraviti pouzdanu procjenu iznosa obveze. Rezerviranja se razmatraju na svaki datum bilance i prilagođavaju kako bi odražavala najbolju trenutnu procjenu. U slučajevima kada je bitan učinak vremenske vrijednosti novca, iznos rezerviranja čini sadašnja vrijednost izdataka za koje se očekuje da će biti potrebni za podmirenje obveze. Kada se koristi diskontiranje, povećanje rezerviranja koje odražava protok vremena priznaje se kao financijski trošak.

w) Revalorizacijske rezerve

Ova rezerva uključuje kumulativnu neto promjenu u fer vrijednosti dugotrajne materijalne imovine koja se knjiži po revaloriziranim vrijednostima. Iznos koji odgovara razlici između amortizacije temeljene na revaloriziranoj vrijednosti dugotrajne materijalne imovine i amortizacije temeljene na povijesnom trošku imovine godišnje se prenosi iz revalorizacijske rezerve u zadržanu dobit kao promjena unutar vlasničke glavnice.

x) Potencijalne obveze

Potencijalne obveze ne priznaju se u financijskim izvješćima. Te obveze objavljuju se u bilješkama osim u slučaju da je mogućnost odljeva sredstava koja predstavljaju gospodarske koristi malo vjerojatna. Potencijalna imovina ne priznaje se u financijskim izvješćima nego se objavljuje u bilješkama kada je vjerojatan priljev gospodarskih koristi.

y) Događaji nastali nakon datuma bilance

Događaji nastali nakon datuma bilance koji daju dodatne informacije o poziciji Društva na datum bilance (događaji za usklađenje) iskazuju se u financijskim izvješćima. Događaji nastali nakon datuma bilance koji nisu događaji za usklađenje objavljuju se u bilješkama kada su značajni.

3. Prihodi (Grupa i Društvo)

a) Prihodi – po vrsti usluge

	2002. godina milijuni kuna	2001. godina milijuni kuna
Prihodi od fiksne telefonije	5.052	4.717
Prihodi od mobilne telefonije	2.078	1.673
Prihodi od Internet usluga i podatkovnih usluga	349	353
Ostali prihodi	65	45
	7.544	6.788

b) Prihodi – po zemljopisnoj podjeli

	2002. godina milijuni kuna	2001. godina milijuni kuna
Republika Hrvatska	6.706	5.916
Ostatak svijeta	838	872
	7.544	6.788

Broj zaposlenika 31. prosinca 2002. godine bio je 10.307 (2001. godine: 11.053).

4. Prihodi od upotrebe vlastitih proizvoda i usluga (Grupa i Društvo)

Društvo HT d.d. je promijenilo metodu prezentiranja troškova kapitaliziranih u svezi s dugotrajnom materijalnom imovinom izrađenom u vlastitoj režiji. Do 1. siječnja 2002. godine, Društvo je materijal korišten u izgradnji imovine u vlastitoj režiji iskazivalo kroz trošak materijala, te je istovremeno iskazivalo prihod od upotrebe vlastitih proizvoda i usluga. Tijekom 2002. godine trošak korištenog materijala je direktno kapitaliziran u vrijednost dugotrajne materijalne imovine. Vrijednost materijala koji je direktno kapitaliziran tijekom 2002. godine iznosila je 105 milijuna kuna. Ova reklasifikacija nije imala utjecaj na dobitak u 2002. godini.

5. Ostali materijalni troškovi i troškovi usluga (Grupa i Društvo)

	2002. godina milijuni kuna	2001. godina milijuni kuna
Domaća interkonekcija - fiksna telefonija	426	367
Međunarodni obračuni - fiksna telefonija	317	418
Troškovi promidžbe	210	258
Usluge održavanja	213	116
Međunarodni obračuni - GSM	96	83
Međunarodni obračuni - iznajmljeni vodovi	29	33
Međunarodni obračuni - Internet	29	27
Domaća interkonekcija - GSM	31	21
Najamnina	60	25
Ostali troškovi	181	166
	1.592	1.514

6. Amortizacija i otpis vrijednosti dugotrajne imovine (Grupa i Društvo)

	2002. godina milijuni kuna	2001. godina milijuni kuna
Amortizacija dugotrajne materijalne imovine	1.158	1.116
Amortizacija nematerijalne imovine	55	23
Ispravak vrijednosti suvišnih rezervnih dijelova	-	69
Gubitak od umanjenja vrijednosti	94	-
	1.307	1.208

Molimo pogledati bilješku 10 za detaljno objašnjenje troška amortizacije dugotrajne materijalne imovine i gubitka od umanjenja vrijednosti.

7. Ostali troškovi (Grupa i Društvo)

	2002. godina milijuni kuna	2001. godina milijuni kuna
Troškovi obrazovanja i savjetovanja	220	195
Dnevnice	37	37
Putni troškovi	38	37
Bankovne naknade, članarine i ostale naknade	81	63
Neotpisana vrijednost dugotrajne imovine	66	19
Troškovi čuvanja imovine	21	19
Ugovori o djelu	14	12
Obveze prema zaposlenicima na ime otpremnina i ostalih naknada (bilješka 19)	47	38
Rezerviranja za naknade i rizike (bilješka 20)	23	52
Ostali troškovi	132	174
	679	646

8. Porezi (Grupa i Društvo)

a) Porez na dobitak iz osnovne djelatnosti

	2002. godina milijuni kuna	2001. godina milijuni kuna
Porez tekuće godine	548	359
Odgođeni porezni dobitak	(55)	(156)
Ukupni porez na dobitak	493	203

b) Uskladba poreza na dobitak i porezne stope

	2002. godina milijuni kuna	2001. godina milijuni kuna
Dobitak prije poreza	2.357	513
Porez od 20%	471	103
Porezni utjecaj neoporezivog dobitka:		
Primljene dividende	(6)	(4)
Porezni utjecaj troškova koji predstavljaju privremene razlike koje nisu priznate kao odgođeno porezno sredstvo		
Rezerviranja za zastarjele zalihe	2	25
Gubici od ulaganja	-	31
Ispravak vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja	20	30
Utjecaj porezno nepriznatih rashoda		
Troškovi reprezentacije	2	2
Ostali porezno nepriznati troškovi	4	16
Porez	493	203

Odgođeni porezni dobitak u iznosu od 55 milijuna kuna odnosi se na smanjenje dijela odgođene porezne obveze priznate kao rezultat revalorizacije dugotrajne materijalne imovine (79 milijuna kuna) i raspuštanja dijela odgođenog poreznog sredstva priznatog kao rezultat činjenice da dio smanjenja vrijednosti dugotrajne materijalne imovine nije bio porezno priznati trošak u trenutku revalorizacije (24 milijuna kuna).

Društvo nije priznalo odgođene poreze s naslova porezno nepriznatih troškova kao što su ispravci vrijednosti ulaganja, sumnjivih i spornih potraživanja i zastarjelih zaliha kao rezultat mišljenja Uprave da ne postoji dovoljna dokumentacija koja bi opravdala smanjenje porezne osnovice u narednim razdobljima.

Dijelovi odgođenih poreznih sredstava i obveza su sljedeći:

	Sredstvo		Obveza	
	2002. godina milijuni kuna	2001. godina milijuni kuna	2002. godina milijuni kuna	2001. godina milijuni kuna
Umanjenje vrijednosti dugotrajne materijalne imovine	55	79	-	-
Povećanje vrijednosti dugotrajne materijalne imovine	-	-	(491)	(578)
31. prosinca	55	79	(491)	(578)

54

Odgođeno porezno sredstvo se javlja s naslova umanjnja vrijednosti dugotrajne materijalne imovine kao rezultat činjenice da 395 milijuna kuna umanjnja vrijednosti iz 2001. godine nije bilo porezno priznato u 2001. godini. Od tog iznosa, 120 milijuna kuna postalo je porezno priznato u 2002. godini, a preostalih 275 milijuna kuna će biti porezno priznato u narednim razdobljima.

Odgođena porezna obveza se javlja s naslova povećanja vrijednosti dugotrajne materijalne imovine kao rezultat činjenice da se revalorizacija priznaje samo za računovodstvene potrebe. Odgođena porezna obveza je kod priznavanja direktno umanjila glavnica, a njeno se raspuštanje iskazuje kao odgođeni porezni dobitak u računu dobitka i gubitka, istovremeno s amortiziranjem revalorizirane imovine.

Odgođena porezna obveza je priznata kroz glavnica tijekom razdoblja na slijedeći način:

	2002. godina milijuni kuna	2001. godina milijuni kuna
1. siječnja	578	-
Povećanje vrijednosti dugotrajne materijalne imovine	-	655
Prijenos amortizacije iz revalorizacijskih rezervi	(79)	(77)
Raspuštanje povezano s gubitkom od umanjnja vrijednosti prethodno revalorizirane imovine (bilješka 10)	(8)	-
31. prosinca	491	578

9. Dugotrajna nematerijalna imovina

	HT Grupa		HT d.d.	
	2002. godina milijuni kuna	2001. godina milijuni kuna	2002. godina milijuni kuna	2001. godina milijuni kuna
Nabavna vrijednost				
Stanje 1. siječnja	248	208	248	208
Povećanja	356	40	356	40
Smanjenja	-	-	(131)	-
Stanje 31. prosinca	604	248	473	248
Ispravak vrijednosti				
Stanje 1. siječnja	108	85	108	85
Amortizacija tekuće godine	55	23	55	23
Smanjenja	-	-	(19)	-
Stanje 31. prosinca	163	108	144	108
Neto knjigovodstvena vrijednost				
Stanje 1. siječnja	140	123	140	123
Stanje 31. prosinca	441	140	329	140

55

U dugotrajnu nematerijalnu imovinu na dan 31. prosinca 2002. godine uključena je neto knjigovodstvena vrijednost GSM koncesije u iznosu od 67 milijuna kuna (2001. godine 77 milijuna kuna). Koncesija se amortizira u razdoblju od 10 godina počevši od rujna 1999. godine. Preostala vrijednost prvenstveno se odnosi na različite licence za upotrebu softvera i ostale licence.

Značajno smanjenje dugotrajne nematerijalne imovine Društva odnosi se isključivo na investiciju u njegovo novo ovisno društvo. Nabavna vrijednost investirane nematerijalne imovine bila je 131 milijun kuna, a pripadajući ispravak vrijednosti 19 milijuna kuna, što rezultira neto knjigovodstvenom vrijednošću od 112 milijuna kuna (vidi bilješku 11).

10. Dugotrajna materijalna imovina

Dugotrajna materijalna imovina se iskazuje po revaloriziranim vrijednostima. U skladu s ovom politikom periodički će se provoditi nezavisne procjene vrijednosti, a prvu procjenu vrijednosti proveli su profesionalni procjenitelji s danom 1. siječnja 2001. Procjeniteljsko društvo utvrdilo je fer vrijednost cijelog iznosa dugotrajne materijalne imovine Društva temeljem njene tržišne vrijednosti na dan 1. siječnja 2001. U slučaju kada nije bilo dokaza o tržišnoj vrijednosti zbog specijalizirane prirode imovine i opreme i zato što se takve stavke rijetko prodaju, vrijednost im je procijenjena prema amortiziranom trošku ponovne nabave.

Uprava Društva smatra da nije bilo značajnih promjena u gospodarskim okolnostima od trenutka provedbe procjene vrijednosti, a koje bi utjecale na fer vrijednost njegove dugotrajne materijalne imovine knjižene po revaloriziranim vrijednostima na datum bilance.

10. Dugotrajna materijalna imovina (nastavak)

HT Grupa	Zemljište i građevinski objekti milijuni kuna	Postrojenja i oprema milijuni kuna	Alati, vozila i uredska oprema milijuni kuna	Investicije u tijeku milijuni kuna	Ukupno milijuni kuna
Nabavna vrijednost ili procjena					
Na dan 31. prosinca 2001. godine	6.188	3.866	263	1.118	11.435
Povećanja	18	-	-	777	795
Prijenosi	396	731	36	(1.163)	-
Smanjenja	-	(68)	(15)	-	(83)
Stanje na dan 31. prosinca 2002. godine	6.602	4.529	284	732	12.147
Ispravak vrijednosti					
Na dan 31. prosinca 2001.	488	574	37	203	1.302
Amortizacija tekuće godine	449	672	37	-	1.158
Gubici od umanjenja vrijednosti	-	133	-	-	133
Prijenosi	30	1	2	(33)	-
Smanjenja	-	(13)	(4)	(50)	(67)
Stanje na dan 31. prosinca 2002. godine	967	1.367	72	120	2.526
Neto knjigovodstvena vrijednost					
Stanje na dan 31. prosinca 2001. godine	5.700	3.292	226	915	10.133
Stanje na dan 31. prosinca 2002. godine	5.635	3.162	212	612	9.621

HT d.d.	Zemljište i građevinski objekti milijuni kuna	Postrojenja i oprema milijuni kuna	Alati, vozila i uredska oprema milijuni kuna	Investicije u tijeku milijuni kuna	Ukupno milijuni kuna
Nabavna vrijednost ili procjena					
Na dan 31. prosinca 2001. godine	6.188	3.866	263	1.118	11.435
Povećanja	18	-	-	777	795
Prijenosi	396	731	36	(1.163)	-
Smanjenja	(182)	(1.698)	(24)	-	(1.904)
Stanje na dan 31. prosinca 2002. godine	6.420	2.899	275	732	10.326
Ispravak vrijednosti					
Na dan 31. prosinca 2001.	488	574	37	203	1.302
Amortizacija tekuće godine	449	672	37	-	1.158
Gubici od umanjenja vrijednosti	-	133	-	-	133
Prijenosi	30	1	2	(33)	-
Smanjenja	(9)	(537)	(6)	(50)	(602)
Stanje na dan 31. prosinca 2002. godine	958	843	70	120	1.991
Neto knjigovodstvena vrijednost					
Stanje na dan 31. prosinca 2001. godine	5.700	3.292	226	915	10.133
Stanje na dan 31. prosinca 2002. godine	5.462	2.056	205	612	8.335

U investicije u tijeku uključeni su i rezervni dijelovi u iznosu od 261 milijun kuna (2001. godine: 324 milijuna kuna), neto od ispravka vrijednosti u iznosu od 119 milijuna kuna (2001. godine: 193 milijuna kuna).

Tijekom 2001. godine društvo HT d.d. je provelo dodatne postupke kojima je dokazano pravo vlasništva nad zemljištem i građevinskim objektima prenesenim iz vlasništva društva HPT s.p.o. sukladno Zakonu o razdvajanju na dan 10. srpnja 1998. godine. Formalno registriranje prava vlasništva još je u tijeku.

Prijenos amortizacije iz revalorizacijske rezerve

Iznos koji odgovara razlici između amortizacije temeljene na revaloriziranoj vrijednosti dugotrajne materijalne imovine i amortizacije temeljene na povijesnom trošku imovine godišnje se prenosi iz revalorizacijske rezerve u zadržanu dobit kao promjena unutar glavnice. Društvo nema značajne imovine koju namjerava rashodovati ili prodati, niti ima značajnu neiskorištenu imovinu.

Gubitak od umanjenja vrijednosti

Tijekom 2002. godine društvo HT d.d. je izvršilo pregled svoje dugotrajne materijalne imovine, te je iskazalo gubitak od umanjenja vrijednosti u svezi s imovinom koja se koristi za pružanje usluga analogne pokretne mreže (NMT usluga) u iznosu od 133 milijuna kuna. Od ovoga iznosa, 31 milijun (neto od 8 milijuna kuna odgođenog poreza) je iskazan kroz glavnice kao smanjenje revalorizacijskih rezervi, a 94 milijuna kuna je iskazano kao trošak kroz amortizaciju i otpis vrijednosti dugotrajne imovine (bilješka 6). Povrativa vrijednost izračunana je prema njenoj vrijednosti u uporabi.

Smanjenje dugotrajne materijalne imovine

Značajno smanjenje dugotrajne materijalne imovine Društva prvenstveno se odnosi na investiciju u njegovo novo ovisno društvo kroz ulog u naravi.

Revalorizirana nabavna vrijednost investirane dugotrajne materijalne imovine bila je 1.821 milijuna kuna, pripadajući ispravak vrijednosti 535 milijuna kuna, što rezultira neto knjigovodstvenom vrijednošću od 1.286 milijuna kuna (vidi bilješku 11).

Potpuno amortizirana imovina

Nabavna vrijednost dugotrajne materijalne imovine koja je u potpunosti amortizirana, a koja je još u upotrebi je na dan 31. prosinca 2002. godine bila 157 milijuna kuna.

11. Ulaganje u ovisno društvo (Društvo)

Tijekom 2002. godine Društvo je osnovalo ovisno društvo HT mobilne komunikacije d.o.o. (HTmobile). Ovisno društvo je osnovano s ciljem prijenosa poslovanja pokretnih mreža s društva HT d.d. na HTmobile od 1. siječnja 2003. godine. Početni ulog u novcu u iznosu od 24.800,00 kuna uplaćen je 6. studenog 2002. godine, a dodatni ulog u novcu u iznosu od 80.307.470,78 kuna i ulog u naravi u iznosu od 1.397.667.729,22 kuna registriran je dana 30. prosinca 2002. godine, što daje ukupan iznos investicije od 1.478.000.000,00 kuna. 20 milijuna kuna uloga u novcu uplaćeno je u cijelosti, dok će iznos od 60 milijuna kuna biti uplaćen tijekom narednih pet godina, te je stoga u financijskim izvješćima Društva iskazan kao obveza prema ovisnom društvu.

Od ukupnog iznosa uloga u naravi od 1.398 milijuna kuna, 112 milijuna kuna odnosi se na investiranu dugotrajnu nematerijalnu imovinu (vidi bilješku 9), a 1.286 milijuna kuna odnosi se na investiranu dugotrajnu materijalnu imovinu (vidi bilješku 10).

12. Ulaganja u pridružena društva (Grupa i Društvo)

Ulaganja u pridružena društva uključuju:

	2002. godina milijuni kuna	2001. godina milijuni kuna
HPT d.o.o. Mostar	21	20
Eronet d.o.o.	35	21
Stanje na dan 31. prosinca	56	41

Društvo HT d.d. ima niže navedena pridružena društva koja su registrirana u Republici Bosni i Hercegovini.

Naziv društva	Zemlja	Osnovne djelatnost	Vlasnički udjel
HPT d.o.o. Mostar	Federacija Bosne i Hercegovine	Pružanje poštanskih i fiksnih telekomunikacijskih usluga	30.29%
Eronet d.o.o.	Federacija Bosne i Hercegovine	Pružanje mobilnih telekomunikacijskih usluga	49.00%

Promjene ulaganja u pridružena društva tijekom godine bile se kako slijedi:

	2002. godina milijuni kuna	2001. godina milijuni kuna
Nabavna i neto knjigovodstvena vrijednost		
Stanje 1. siječnja	41	187
Udjel u dobitku od ulaganja u pridružena društva	15	10
Vrijednosno usklađenje ulaganja u pridružena društva	-	(156)
Stanje 31. prosinca	56	41

13. Ostala ulaganja (Grupa i Društvo)

	2002. godina milijuni kuna	2001. godina milijuni kuna
Dugoročna ulaganja raspoloživa za prodaju	403	150
Ukupno dugoročna ulaganja	403	150
Kratkoročna ulaganja raspoloživa za prodaju	256	50
Kratkoročna ulaganja koja se drže do dospijeca	-	40
Ukupno kratkoročna ulaganja	256	90

Dugoročna ulaganja raspoloživa za prodaju uključuju sljedeće obveznice:

Izdavatelj	Kamatna stopa	Dospijeće	2002 milijuni kuna	2001 milijuni kuna	59
Državna agencija za sanaciju banaka	8,375%	19. prosinca 2005.	41	41	
Državna agencija za sanaciju banaka	8%	19. prosinca 2003.	40	40	
Državna agencija za sanaciju banaka	8,375%	18. prosinca 2005.	63	-	
Vlada Republike Hrvatske	6,5%	20. rujna 2004.	-	38	
Vlada Republike Hrvatske	6,875%	14. prosinca 2008.	52	-	
Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje	8,5%	19. srpnja 2004.	198	-	
			394	119	

Preostalih 9 milijuna kuna (2001. godine: 31 milijun kuna) dugoročnih ulaganja raspoloživih za prodaju uključuje portfelj različitih vrijednosnica.

Kratkoročna ulaganja raspoloživa za prodaju uključuju udjele u novčanim fondovima Zagrebačke banke d.d., Privredne banke d.d., Euroinvest ICF i Creditanstalt Investment Bank.

14. Zalihe (Grupa i Društvo)

	2002. godina milijuni kuna	2001. godina milijuni kuna
Trgovačka roba	119	133
Ostalo	30	26
	149	159

15. Potraživanja (Grupa i Društvo)

	2002. godina milijuni kuna	2001. godina milijuni kuna
Potraživanja od kupaca	1.188	985
Ostala potraživanja	146	220
	1.334	1.205

16. Obveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obveze (Grupa i Društvo)

	2002. godina milijuni kuna	2001. godina milijuni kuna
Obveze prema dobavljačima	351	358
PDV i ostali porezi	96	55
Obveze za plaće i poreze iz i na plaće	55	105
Ukalkulirane obveze	334	346
Ostale obveze	52	54
	888	918

17. Obveze po osnovi zajmova i kratkoročni dio dugoročnih kredita (Grupa i Društvo)

	2002. godina milijuni kuna	2001. godina milijuni kuna
Bankovni zajmovi	-	38
Kreditni od dobavljača	44	238
	44	276

Društvo HT d.d. ima nekoliko neosiguranih dugoročnih ugovora o zajmu sa svojim dobavljačima u ukupnom iznosu od 16 milijuna kuna, 3 milijuna eura i 5 milijuna američkih dolara. Ovi zajmovi su odobreni uz kamatnu stopu od 1,75% do 8,00% godišnje na ostatak duga. Otplata se obavlja polugodišnje. Postojeće obveze na dan 31. prosinca 2002. godine Društvo će otplatiti u razdoblju od 1 do 5 godina. Fer vrijednost ovih obveza značajno se ne razlikuje od njihove knjigovodstvene vrijednosti.

18. Dugoročni zajmovi (Grupa i Društvo)

	2002. godina milijuni kuna	2001. godina milijuni kuna
Kreditni od dobavljača	37	294
	37	294

Dugoročni krediti od dobavljača predstavljaju dugoročni dio neosiguranih kredita od dobavljača objašnjenih u bilješki 17.

19. Obveze prema zaposlenicima (Grupa i Društvo)

Društvo HT d.d. izrađuje određeni plan otpremnina i ostalih naknada zaposlenicima. Rezerviranja za otpremnine se formiraju za naknade isplaćene za odlazak u mirovinu, jubilarne naknade (temeljem radnog staža) i naknade nasljednicima u slučaju smrti djelatnika. Iznos otpremnine ovisi o tome je li zaposlenik zadovoljio sve potrebne uvjete za odlazak u mirovinu, a iznos jubilarne nagrade ovisi o broju godina radnog staža u poduzeću. Pravo na naknadu utvrđuje se na temelju odgovarajućih mjesečnih plaća zaposlenih. Obveza koja proizlazi iz plana otpremnina i ostalih naknada zaposlenicima utvrđuje se koristeći metodu predvide obveze poslodavca po djelatniku. Nepriznati dobiti i gubici nastali na temelju promjena pretpostavki aktuara priznaju se kao prihod / (rashod) pretpostavljenog preostalog radnog vijeka zaposlenika. Nije bilo plana prekida ili uskraćivanja za godinu završenu 31. prosinca 2002. godine.

Sljedeća tabela prikazuje utvrđeni položaj planova otpremnina i ostalih naknada zaposlenicima po iznosima prikazanim u bilanci.

	2002. godina milijuni kuna	2001. godina milijuni kuna
Sadašnja vrijednost obveza za koji postoji definirani izvor financiranja	235	246
Nepriznati aktuarski prihodi i rashodi	(124)	(152)
Nepriznate prethodne naknade isplaćene djelatnicima	(12)	(14)
Neto obveza	99	80

Troškovi otpremnina sastoje se od:

	2002. godina milijuni kuna	2001. godina milijuni kuna
Sadašnji trošak otpremnina	20	15
Trošak kamata na obveze	17	15
Neto priznati aktuarski troškovi / (prihodi)	-	-
Trošak usluga iz prethodnog razdoblja	1	1
Amortizacija troškova	9	7
Ukupni trošak otpremnina	47	38

Kretanja obveza prikazanih u bilanci su sljedeća:

	2002. godina milijuni kuna	2001. godina milijuni kuna
Neto obveza na početku godine	80	74
Neto trošak prikazan u računu dobitka i gubitka (bilješka 7)	47	38
Plaćanje na osnovi pripremljene evidencije	(28)	(32)
Neto obveza na kraju godine	99	80

Glavne aktuarske pretpostavke korištene da bi se utvrdile obveze na dan 31. prosinca su sljedeće:

	2002. godina %	2001. godina %
Diskontna stopa (godišnje)	7,0	7,0
Povećanja nadnica i plaća (godišnje)	5,0	5,0

20. Rezerviranja (Grupa i Društvo)

Na dan 31. prosinca 2002. godine Društvo je rezerviralo 75 milijuna kuna (2001. godine: 52 milijuna kuna) za nekoliko sudskih sporova i tužbi za koje je Uprava ocijenila da je vjerojatno da će u budućnosti biti riješene protiv Društva. Povećanje u iznosu od 23 milijuna kuna odnosi se na nove sudske sporove. Tijekom 2002. godine nije bilo korištenih ili isknjiženih iznosa rezerviranja.

21. Dionički kapital (Grupa i Društvo)

Odobren, izdan i u potpunosti plaćen registrirani dionički kapital:

	2002. godina milijuni kuna	2001. godina milijuni kuna
81.888.535 redovnih dionica nominalne vrijednosti 100 kuna po dionici	8.189	8.189

Broj izdanih dionica ostao je nepromijenjen u razdoblju između 1. siječnja 1999. godine i 31. prosinca 2002. godine.

22. Zakonske rezerve (Grupa i Društvo)

Zakonske rezerve predstavljaju rezerve propisane Zakonom o trgovačkim društvima u iznosu od 5% dobitka tekuće poslovne godine, sve dok te rezerve ne dosegnu visinu od 5% temeljnog kapitala. Zakonske rezerve koje ne prelaze navedeni iznos mogu se koristiti samo za pokrivanje gubitaka iz tekuće ili prethodnih godina. Ako zakonske rezerve društva iznose više od 5% temeljnog kapitala, tada se mogu koristiti i za povećanje temeljnog kapitala društva.

23. Ostale rezerve (Grupa i Društvo)

Ostale rezerve rezultat su određenih ispravaka imovine i obveza prenijetih s poduzeća HPT s p.o., s ciljem ispravljanja vrijednosti određene imovine i obveza koje nisu na odgovarajući način uključene u vrijednost neto imovine prenijete 1. siječnja 1999. godine. Ovi ispravci prvenstveno su se odnosili na raspodjelu dobitka u iznosu od 370 milijuna kuna odobrenu 1. lipnja 1999. godine, a koja se odnosi na dobitak iz 1998. godine poduzeća HPT s p.o.; dodatnu poreznu obvezu u iznosu od 240 milijuna kuna koja je utvrđena naknadnim pregledom koji je izvršila Porezna Uprava.

24. Revalorizacijske rezerve (Grupa i Društvo)

	2002. godina milijuni kuna	2001. godina milijuni kuna
Stanje na dan 1. siječnja (za 2001. godinu prije revalorizacije)	2.313	-
Revalorizacija dugotrajne materijalne imovine	-	3.275
Odgođena porezna obveza	-	(655)
Prijenos revalorizacijske rezerve u zadržanu dobit (umanjen za odgođeni porez)	(349)	(307)
Stanje na dan 31. prosinca	1.964	2.313

Prijenos revalorizacijske rezerve u zadržanu dobit odgovara razlici u iznosu od 318 milijuna kuna (umanjeno za 79 milijuna kuna odgođenog poreza) između amortizacije temeljene na revaloriziranoj vrijednosti dugotrajne materijalne imovine i amortizacije temeljene na povijesnom trošku imovine, kako je to objašnjeno u bilješki 10. Preostali iznos od 31 milijun kuna (neto od 8 milijuna kuna odgođenog poreza), odnosi se na gubitak od umanjenja vrijednosti imovine koja je prethodno bila revalorizirana (vidi bilješku 10).

25. Ugovorne obveze (Grupa i Društvo)

a) Najam

Društvo ima ugovorne obveze po ugovorima o operativnom najmu zgrada i opreme. Trošak operativnog najma sastoji se od sljedećeg:

	2002. godina milijuni kuna	2001. godina milijuni kuna
Trošak tekuće godine	60	29

Iznos budućih minimalnih obveza po ugovorima o operativnom najmu koji se ne mogu otkazati, a sklopljeni su za razdoblje duže od jedne godine, na dan 31. prosinca je sljedeći:

	2002. godina milijuni kuna	2001. godina milijuni kuna
Unutar jedne godine	43	28
Između 2 i 5 godina	87	44
Iznad 5 godina	26	18

Ugovori se prvenstveno odnose na najam nekretnina i automobila i sklopljeni su po uobičajenim poslovnim uvjetima.

b) Ostale ugovorne obveze

Na dan 31. prosinca 2002. godine, društvo HT d.d. ima ugovorne obveze za kapitalna ulaganja u iznosu od približno 1.400 milijuna kuna (31. prosinca 2001. godine: 858 milijuna kuna).

26. Potencijalne obveze (Grupa i Društvo)

a) Porezi

U Hrvatskoj ne postoji formalan postupak za potvrđivanje konačnog iznosa poreza prilikom podnošenja poreznih prijava za porez na dobitak i PDV. Međutim, porezna obveza podliježe kontroli odgovarajućih poreznih organa sljedećih pet godina. Sukladno tome, postoji rizik da ti porezni organi imaju drugačije mišljenje od društva HT d.d. o tumačenju i primjeni zakona na poduzeće HPT s p.o. ili njegovog pravnog sljednika, a što može utjecati na iznos poreza iskazanog u računu dobitka i gubitka za godine završene 31. prosinca 2002. godine, 31. prosinca 2001. godine, 31. prosinca 2000. godine, 31. prosinca 1999. godine i 31. prosinca 1998. godine i na iznos poreznih obveza na dane 31. prosinca 2002. godine, 31. prosinca 2001. godine, 31. prosinca 2000. godine, 31. prosinca 1999. godine i 31. prosinca 1998. godine.

b) Sudski sporovi

U vrijeme sastavljanja ovih izvješća postoji nekoliko neriješenih pravnih slučajeva protiv društva. Po mišljenju Uprave, rješavanje tih ili budućih tužbi, koje mogu biti podignute protiv društva HT d.d. ili njegovog pravnog prethodnika, neće imati materijalno značajan negativan utjecaj na financijski položaj društva HT d.d.

c) Povratne priključne pristojbe

U određenim razdobljima prije osnivanja poduzeća HPT s p.o. u 1990. godini i nakon toga, poduzeće HPT s p.o. ili njegovi pravni prethodnici (zajedno "HPT"), sklapali su ugovore s pretplatnicima i općinama koji su plaćali priključne pristojbe poduzeću HPT. Postoje razlike u uvjetima tih ugovora između pojedinih regija. Određeni ugovori omogućuju povrat priključnih pristojbi, prilikom isključenja ili nastanka nekog drugog točno utvrđenog događaja. Nadalje, u ratom zahvaćenim područjima postoji neizvjesnost da su svi pretplatnici koji su platili priključnu pristojbu zapravo i bili prikopčani. Dana 1. siječnja 1999. godine društvo HT d.d. preuzelo je odgovornost za obveze proizašle iz tih ugovora u skladu s uvjetima iz Zakona o razdvajanju. Sukladno tome, društvo HT d.d. snosi gore navedeni rizik i može imati neproknjiženu obvezu za povrat uplaćenih sredstava iako se iznos obveze ne može pouzdano utvrditi. Uprava smatra da stvarni iznosi rezerviranja, a koji će zahtijevati povrat uplaćenih sredstava, nema materijalno značajan utjecaj na ova financijska izvješća.

d) Sudski sporovi s djelatnicima

U tijeku su brojni sudski sporovi koje su protiv društva HT d.d. pokrenuli njegovi djelatnici. Uprava je procijenila maksimalnu trenutnu obvezu te je taj iznos ukalkuliran u financijskim izvješćima. Međutim, ne postoje pouzdani dokazi koje bi Uprava mogla koristiti za procjenu broja i vrijednosti dodatnih sudskih sporova koji se mogu očekivati, s obzirom da je moguće da će još djelatnika pokrenuti sudske postupke zbog neisplaćenih regresa, božićnica itd..

e) Garancije

HT d.d. je dalo garanciju društvu Eronet d.o.o. (pridruženo društvo) vezanu uz zajam kako slijedi:

	2002. godina milijuni kuna
Iznos garancije dane pridruženom društvu (13,8 milijuna eura)	102,0
Iznos otplaćen od strane pridruženog društva u 2001. i 2002. godini (9,1 milijun eura)	(67,2)
Garancija pridruženom društvu koja nije plaćena (4,7 milijuna eura)	34,8

Uprava društva HT d.d. ne očekuje da će ova garancija biti iskorištena, ili da će u slučaju da bude iskorištena, nanijeti značajan gubitak društvu HT d.d.

27. Poslovni odnosi s povezanim društvima (Grupa i Društvo)

Društvo HT d.d. je dioničko društvo koje posluje u Republici Hrvatskoj na tržištu telekomunikacijskih usluga. Ovakva strateška pozicija društva HT d.d. unutar hrvatskog gospodarstva rezultirala je time da je značajan dio poslovanja obavljen s Vladom Republike Hrvatske, njenim odjelima i agencijama i društvima u vlasništvu Republike Hrvatske.

Poslovni odnosi navedeni u tablici dolje se prvenstveno odnose na društva u vlasništvu društva Deutsche Telekom AG (DTAG).

Društvo ulazi u poslovne odnose u normalnom tijeku posla po uobičajenim tržišnim uvjetima. Ovi poslovni odnosi uključuju slanje i primanje međunarodnog prometa prema i od navedenih društava tijekom 2002. godine. Nadalje, društvo DTAG je pružilo intelektualne usluge društvu HT d.d. u vrijednosti od 77 milijuna kuna (2001. godine: 152 milijuna kuna).

Društvo HT d.d. je dalo garanciju društvu Eronet d.o.o. kako je to detaljno objašnjeno u bilješci 26 e).

Glavne transakcija s povezanim poduzećima tijekom 2002. godine uključuju:

Društvo	Usluga	Prihodi		Rashodi	
		2002. godina milijuni kuna	2001. godina milijuni kuna	2002. godina milijuni kuna	2001. godina milijuni kuna
66 Deutsche Telekom AG, Njemačka	Međunarodni obračuni	155	128	54	83
	Intelektualne usluge	-	-	77	152
HPT Mostar, Bosna i Hercegovina	Međunarodni obračuni	50	45	36	34
DeTeLine, Njemačka	Intelektualne usluge	-	-	12	-
DeTeMobil, Njemačka	Međunarodni obračuni	25	23	6	8
Matav, Mađarska	Međunarodni obračuni	10	11	8	10
Eronet, Bosna i Hercegovina	Međunarodni obračuni	7	7	3	2
Max Mobil, Austrija	Međunarodni obračuni	8	7	5	3
PTC-ERA, Poljska	Međunarodni obračuni	3	5	-	-
Westel 900, Mađarska	Međunarodni obračuni	5	4	1	2
Makedonski Telekomunikacij	Međunarodni obračuni	2	3	5	6
RadioMobil, Češka	Međunarodni obračuni	3	2	1	1
Slovakia Telecom	Međunarodni obračuni	2	2	3	3
MTS, Rusija	Međunarodni obračuni	2	1	1	1
EuroTel Bratislava, Slovačka	Međunarodni obračuni	1	1	-	-
Mobimak, Makedonija	Međunarodni obračuni	-	1	-	2
Voicestream	Međunarodni obračuni	-	1	2	2
T-Systems Nova	Intelektualne usluge	-	-	2	-
		273	241	216	309

Bilanca sadrži sljedeća stanja koja proizlaze iz poslovanja s povezanim društvima:

Društvo	Usluga	Potraživanja		Obveze	
		2002. godina milijuni kuna	2001. godina milijuni kuna	2002. godina milijuni kuna	2001. godina milijuni kuna
Deutsche Telekom AG, Njemačka	Međunarodni obračuni	145	51	57	38
	Intelektualne usluge	-	-	77	30
HPT Mostar, Bosna i Hercegovina	Međunarodni obračuni	86	45	73	34
DeTeLine, Njemačka	Intelektualne usluge	-	-	12	-
Matav, Mađarska	Međunarodni obračuni	5	9	5	8
Eronet, Bosna i Hercegovina	Međunarodni obračuni	2	1	1	-
Westel 900, Mađarska	Međunarodni obračuni	-	1	-	-
Makedonski Telekomunikacij, Makedonija	Međunarodni obračuni	1	2	2	3
Slovakia Telecom	Međunarodni obračuni	1	1	2	2
DeTe Mobil	Međunarodni obračuni	1	-	1	-
T-mobil Austria	Međunarodni obračuni	1	-	1	-
Orga Karte	Trgovačka roba	-	-	8	-
T-Systems Nova	Intelektualne usluge	-	-	3	-
		242	110	242	115

28. Financijski instrumenti (Grupa i Društvo)

Društvo je izloženo međunarodnim tržištima robe i ima financiranje zajmom. Kao posljedica toga, na Društvo mogu utjecati promjene u tečajevima stranih valuta i kamatnim stopama. Društvo također naplaćuje potraživanja od svojih korisnika uz odgodu i izloženo je riziku neplaćanja. Niže su opisani ovi značajni rizici zajedno s metodama koje se koriste za upravljanje tim rizicima. Društvo ne koristi derivatne instrumente za upravljanje rizicima niti u špekulativne svrhe.

a) Kreditni rizik

Društvo nema značajnu koncentraciju kreditnih rizika kod jedne osobe ili grupe osoba sličnih svojstava. Društvo koristi postupke koji osiguravaju na trajnoj osnovi, da se usluge pružaju kupcima odgovarajuće kreditne sposobnosti i da se ne prekorači prihvatljiva granica kreditne izloženosti. Društvo ne jamči za obveze drugih strana osim kako je opisano u bilješci 26 e). Maksimalnu izloženost kreditnom riziku predstavlja knjigovodstvena vrijednost svake financijske imovine u bilanci. Stoga Društvo smatra da se njegova maksimalna izloženost odražava u iznosu potraživanja (vidi bilješku 15) umanjeno za ispravak vrijednosti koji je priznat na datum bilance.

b) Rizik likvidnosti

Politika Društva je održati dovoljno novca i novčanih ekvivalenata ili imati na raspolaganju financijska sredstva putem odgovarajućeg iznosa kreditnih linija za ispunjenje njegovih obveza u doglednoj budućnosti. Višak novca ulaže se uglavnom u ulaganja raspoloživa za prodaju i ulaganja koja se drže do dospijanja.

c) Rizik promjene tečaja

Poslovna valuta Društva je hrvatska kuna. Određena imovina i obveze su denominirane u stranim valutama koje se preračunavaju u kune po važećem tečaju na datum bilance. Razlike koje iz toga proizlaze se knjiže kao prihod ili rashod u računu dobitka i gubitka, ali ne utječu na kratkoročne tijekomove novca.

29. Koncesijski ugovori

HT d.d. je potpisnik sljedećih koncesijskih ugovora:

a) Koncesijski ugovor za pružanje javnih govornih usluga u nepokretnoj mreži

Sukladno ovom ugovoru, Vlada je društvu HT d.d. kao koncesionaru dodijelila pravo pružanja sljedećih usluga na teritoriju Republike Hrvatske:

- I. Javne govorne usluge putem sredstava javne nepokretne telekomunikacijske mreže
- II. Međunarodne telekomunikacijske usluge
- III. Usluge prijenosa podataka
- IV. Usluge najma vodova u domaćem i međunarodnom prometu
- V. Tržišne telekomunikacijske usluge u nepokretnoj mreži sukladno Članku 25 Zakona o telekomunikacijama

Ovaj ugovor je potpisan 22. rujna 1999. godine, uz dva amandmana potpisana 30. srpnja 2001. godine i 17. listopada 2001. godine. Koncesija je odobrena na razdoblje od 30 godina, a može se produljiti pod istim uvjetima. Uvjeti iz ugovora mogu se promijeniti uz suglasnost obje ugovorne strane.

Dosadašnja koncesijska naknada od 0,1% od godišnjeg bruto prihoda društva HT d.d. ostvarenog od usluga iz koncesijskog ugovora mijenja se od 1. siječnja 2003. godine sukladno Pravilniku o koncesijskim naknadama. Nova naknada iznosi 0,5% godišnjeg bruto prihoda. Po isteku ekskluzivnog prava društva HT d.d. u nepokretnoj mreži od 1. siječnja 2003. godine, očekuju se promjene u koncesijskom ugovoru.

HT d.d. je nedavno uputio prijedlog za početak pregovora Vladi Republike Hrvatske. HT d.d. ima pravo pružati usluge navedene pod I. do V. gore, ali je imalo, i vjerojatno će i dalje imati, obvezu obavljanja osnovnih telekomunikacijskih usluga koje su određene Člankom 20 Zakona o telekomunikacijama. Ugovor se može raskinuti ili staviti izvan snage od strane Vlade Republike Hrvatske uz period najave od 12 mjeseci ako HT d.d. ne ispuni određene osnovne uvjete ugovora ili osnovne uvjete Zakona o telekomunikacijama ili pripadajućih podzakonskih akata. Ugovor propisuje određene ciljeve u pogledu izgradnje mreže koje je HT d.d. ispunio na dan 31. prosinca 2002. godine, no Vlada može postaviti nove razumno ostvarive standarde kvalitete usluga.

Cijene telekomunikacijskih usluga na tržištima za koja je Vlada utvrdila da HT d.d. ima znatniju tržišnu snagu sukladno Članku 32 Zakona o telekomunikacijama određuju se sukladno posebnim uvjetima, određenim u Koncesijskom ugovoru. Ovi posebni uvjeti bit će ponovo razmotreni tijekom pregovora i najvjerojatnije promijenjeni Izmjenama Koncesijskog ugovora.

b) Koncesijski ugovori za pružanje telekomunikacijskih usluga s uporabom radiofrekvencijskog spektra – GSM i NMT

Sukladno ovim ugovorima, HT mobile (prije 2003.- HT d.d.) ima pravo razvijati i pružati telekomunikacijske usluge s uporabom radiofrekvencijskog spektra u globalnom sistemu pokretnih mreža (Global Mobile Network System – GSM koncesija) i pravo razvijati i posloovati mrežom za pružanje analognih pokretnih telekomunikacijskih usluga (NMT koncesija).

Ovi ugovori su prvotno zaključeni između društva HT d.d. i Vlade Republike Hrvatske. Obje ugovorne strane su se naknadno promijenile. HT d.d. je, zbog prijenosa poslovne djelatnosti pokretnih telefonskih mreža s poslovne jedinice na zasebnu pravnu osobu, prenijelo koncesijski ugovor na novo društvo, HTmobile, koje je ugovor potpisalo 28. siječnja 2003. godine. Druga ugovorna strana je sada Hrvatski zavod za telekomunikacije, na koji je Vlada prenijela dio svojih ovlasti. Stupanjem na snagu novih Koncesijskih ugovora GSM i NMT, prestaju važiti stari Koncesijski ugovori, sklopljeni između HT d.d.-a i Vlade RH.

GSM koncesija traje 10 godina, a NMT koncesija traje 30 godina, računajući od 16. rujna 1999. godine.

Osim početne koncesijske naknade plaćene u iznosu od 100 milijuna kuna, HT d.d. trenutno plaća godišnju naknadu od 4 milijuna kuna za NMT koncesiju i 5 milijuna kuna za GSM koncesiju.

HT d.d. također plaća godišnju naknadu za uporabu radijskih frekvencija u iznosu od 100 tisuća kuna po svakom duplex kanalu za GSM koncesiju i 12 tisuća kuna za NMT koncesiju.

Konačno, HT d.d. plaća godišnju naknadu od 150 kuna po svakoj pokretnoj radio postaji (tj. pretplatniku) u GSM i NMT mreži, no HT d.d. ima pravo naplatiti ovu naknadu od svojih pretplatnika.

Sukladno ugovoru, Vlada neće dodijeliti novu koncesiju za pružanje telekomunikacijskih usluga u GSM mreži u rasponu frekvencija od 900 MHz prije 31. listopada 2005. godine.

Ako se popune kapaciteti u navedenom rasponu frekvencija za GSM mrežu, raspisat će se natječaj za DSC 1800 koncesiju, ali ne prije 31. listopada 2003. godine. Iznimno od navedenog, natječaj

za DSC 1800 koncesiju u kombinaciji s UMTS koncesijom može se raspisati i prije 31. listopada 2003. godine.

Koncesionar mora razviti GSM mrežu tako da ona u svakom trenutku ispunjava određene propisane pokazatelje kvalitete.

Vijeće za telekomunikacije ima pravo opozvati koncesiju ako koncesionar ne ispuni određene osnovne uvjete ugovora ili osnovne uvjete Zakona o telekomunikacijama ili pripadajućih podzakonskih akata.

30. Novac i novčani ekvivalenti i oročeni depoziti (Grupa i Društvo)

a) Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti uključeni u izvješće o tijeku novca sastoje se od sljedećih bilančnih iznosa:

	HT Grupa		HT d.d.	
	2002 milijuni kuna	2001 milijuni kuna	2002 milijuni kuna	2001 milijuni kuna
Novac u banci i blagajni	1.436	798	1.416	798
Kratkoročna ulaganja	-	111	-	111
Novac i novčani ekvivalenti	1.436	909	1.416	909

b) Oročeni depoziti

Oročeni depoziti nose kamate od 3,0% do 4,5% i HT d.d. ih ima pravo povući bez posebnog perioda najave.

Oročeni depoziti nalaze se kod sljedećih banaka:

	2002. godina milijuni kuna	2001. godina milijuni kuna
Privredna banka Zagreb d.d. (denominirani u eurima)	521	516
Privredna banka Zagreb d.d. (u kunama)	20	-
Zagrebačka banka d.d. (denominirani u eurima)	362	458
Erste Steiermarkische Bank d.d. (u kunama)	380	-
Hypo Alpe Adria Bank d.d. (u kunama)	85	-
Raiffeisen Bank d.d. (u kunama)	75	-
	1.443	974

Indeks pojmova

A		KONCESIJA	13, 55, 67, 68
ADSL	18, 24, 28	N	
AMORTIZACIJA	3, 19, 37, 38, 43, 44, 48, 52, 55, 56, 61	NADZORNI ODBOR	12, 13, 14, 15, 34
B		NMT	13, 19, 26, 32, 47, 57, 68
BILANCA	3, 20, 39, 40, 41, 42, 66	O	
D		OBVEZE	3, 6, 19, 20, 21, 40, 42, 47, 49, 50, 52, 53, 60, 61, 62, 64, 65, 66, 67
DEUTSCHE TELEKOM	10, 11, 12, 14, 32, 66	OTPIS VRIJEDNOSTI	19, 52
DIVIDENDA	43, 44	P	
DOBIT	3, 6, 13, 15, 19, 20, 21, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 53, 54, 57, 58, 62, 63, 65, 67	POREZI (oporezivanje)	19, 21, 37, 38, 49, 53, 60, 65
DSL	18, 24, 25, 28	POST-PAID	26, 49
E		PRE-PAID	18, 26, 27, 33, 49
ERONET d.o.o.	58, 65, 66	PRIHODI	3, 6, 8, 15, 18, 24, 28, 37, 38, 43, 44, 49, 51, 61, 66
F		R	
FINANCIRANJE	3, 67	REPOZICIONIRANJE	6, 25
FIXED GSM	52	ROAMING	49
FRAME RELAY	32	S	
G		SAP	19
GPRS	18, 26	SIMPA	26
GSM	8, 10, 13, 26, 27, 32, 47, 52, 55, 68	SMS	18, 26, 27
H		T	
HPT Mostar	66	TARIFE	26
HTcronet	26	TELEGRAF	32
HTnet	8, 18, 28, 29, 32	TIJEK NOVCA	21
HTisdn	24	U	
HTmobitel	26	UKUPNI PRIHOD	3, 18, 24, 26, 37, 38
HTtel	8, 24	ULAGANJA	19, 20, 37, 38, 39, 41, 47, 50, 53, 54, 58, 59, 64, 67, 69,
I		UPRAVA	3, 10, 12, 13, 14, 15, 32, 34, 35, 36, 47, 50, 55, 62, 63, 65
IMOVINA	3, 6, 20, 39, 41, 47, 48, 49, 50, 55, 56, 57, 67	USLUGE	6, 8, 10, 11, 18, 19, 24, 25, 26, 28, 29, 32, 33, 47, 49, 51, 52, 66, 67, 68,
Internet	6, 8, 11, 18, 25, 26, 28, 29, 32, 33, 49, 50, 51, 52	USLUGE PRIJENOSA PODATAKA	32, 67,
ISDN	18, 24, 25, 26	V	
ISP	36, 43, 44, 49, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 61, 63, 65, 67, 68	VPN	18, 25, 26, 28,
ITB	19	W	
IZNAJMLJENI VODOVI	52	WAP	18, 26,
K		Z	
KAPITAL	3, 6, 13, 19, 20, 40, 42, 45, 46, 47, 48, 51, 63, 64	ZAPOSLENI	6, 9, 11, 14, 19, 22, 23, 25, 33, 40, 42, 43, 44, 49, 51, 52, 61,